

ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA o.p.s.

Studijní program: B0413P050002 Ekonomika a management

Studijní obor/specializace: Specializace Finanční řízení

Inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve ŠKODA AUTO a.s. Bakalářská práce

Pavla MIKSCHOVÁ

Vedoucí práce: doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D.

ŠKODA AUTO Vysoká škola

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Zpracovatelka: **Pavla Mikschová**
Studijní program: Ekonomika a management
Specializace: Finanční řízení

Název tématu: **Inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve ŠKODA AUTO a.s.**

Cíl: Cílem bakalářské práce je zhodnotit současný stav inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve společnosti ŠKODA AUTO a.s. K dosažení tohoto cíle bude v teoretické části práce vymezen dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek z pohledu účetnictví. Dále budou definovány pojmy inventarizace, její význam, druhy, a v neposlední řadě průběh inventarizačního procesu od fáze příprav až po zaúčtování inventarizačních rozdílů. V praktické části bude výstup z teorie aplikován na reálnou společnost. Tato část se bude věnovat posouzení a zhodnocení stávajícího procesu inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve ŠKODA AUTO a.s., včetně identifikace vybraných problematických míst a návrhů na zlepšení tohoto procesu.

Rámcový obsah:

1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek (vymezení; oceňování při pořízení a k datu účetní závěrky; životní cyklus).
2. Proces inventarizace v účetní jednotce (legislativní rámec procesu; vymezení inventarizace a její význam; průběh inventarizačního procesu; inventura; druhy inventur; inventura dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku).
3. Zhodnocení procesu inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve společnosti ŠKODA AUTO a.s.

Rozsah práce: 25 – 30 stran

Seznam odborné literatury:

1. BOKŠOVÁ, J. *Účetní výkazy pod lupou I.: Základy účetního výkaznictví*. 1. vyd. Praha: LINDE Praha, 2013. ISBN 978-80-720-1-921-2.
2. BOKŠOVÁ, Jiřina a Monika RANDÁKOVÁ. *Proces věcné kontroly majetku a závazků k datu účetní závěrky*. Účetnictví. Praha: Svaz účetních České republiky, 2021, (12), 10-19. ISSN 0139-5661. .
3. LOŠŤÁK, M. – PRUDKÝ, P. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019. ISBN 978-80-7554-219-9.
4. OTRUSINOVÁ, M. – ŠTEKER, K. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3184-6.
5. PILÁTOVÁ, J. *Účtová osnova, České účetní standardy, postupy účtování pro podnikatele*. 3. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2021. ISBN 978-80-7554-310-3.

Datum zadání bakalářské práce: prosinec 2021

Termín odevzdání bakalářské práce: prosinec 2022

L. S.

Elektronicky schváleno dne 19. 4. 2022

Pavla Mikschová

Autorka práce

Elektronicky schváleno dne 19. 4. 2022

doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D.

Vedoucí práce

Elektronicky schváleno dne 13. 5. 2022

doc. Ing. Romana Čížinská, Ph.D.

Garantka studijní specializace

Elektronicky schváleno dne 16. 5. 2022

doc. Ing. Pavel Mertlík, CSc.

Rektor ŠAVŠ

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci vypracoval(a) samostatně a použité zdroje uvádím v seznamu literatury. Prohlašuji, že jsem se při vypracování řídil(a) vnitřním předpisem ŠKODA AUTO VYSOKÉ ŠKOLY o.p.s. (dále jen ŠAVŠ) směrnicí Vypracování závěrečné práce.

Jsem si vědom(a), že se na tuto závěrečnou práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, že se jedná ve smyslu § 60 o školní dílo a že podle § 35 odst. 3 je ŠAVŠ oprávněna mou práci využít k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna podle § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách.

Beru na vědomí, že ŠAVŠ má právo na uzavření licenční smlouvy k této práci za obvyklých podmínek. Užiji-li tuto práci, nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, mám povinnost o této skutečnosti informovat ŠAVŠ. V takovém případě má ŠAVŠ právo ode mne požadovat příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to až do jejich skutečné výše.

V Mladé Boleslavi dne 2. 12. 2022

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Jiřině Bokšové, Ph.D. za odborné vedení závěrečné práce, velice ochotný přístup, poskytování rad a rychlou zpětnou vazbu. Zároveň bych ráda poděkovala mé rodině za podporu po celou dobu mého studia a Bc. Markétě Tůmové ze společnosti ŠKODA AUTO a.s., která mi během tvorby bakalářské práce poskytovala řadu důležitých podkladů a cenné rady.

Obsah

Úvod.....	7
1 Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek dle české účetní legislativy.....	9
1.1 Dlouhodobý hmotný majetek	9
1.2 Dlouhodobý nehmotný majetek	11
1.3 Oceňování při pořízení a k datu účetní závěrky.....	12
1.4 Životní cyklus.....	15
1.4.1 Fáze pořízení.....	15
1.4.2 Fáze používání	16
1.4.3 Fáze vyřazení	18
2 Proces inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v účetní jednotce dle české účetní legislativy	20
2.1 Legislativní rámec procesu	20
2.2 Písemnosti spojené s procesem inventarizace	21
2.3 Vymezení inventarizace a její význam.....	23
2.4 Průběh inventarizačního procesu	25
2.4.1 Příprava inventarizace v účetní jednotce	25
2.4.2 Fyzická a dokladová inventura	27
2.4.3 Inventarizační rozdíly.....	29
2.4.4 Posouzení ocenění majetku	30
2.4.5 Archivace dokumentů	30
3 Zhodnocení procesu inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve společnosti ŠKODA AUTO a.s. dle české legislativy	31
3.1 Představení společnosti ŠKODA AUTO a.s.	31
3.2 Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek ve ŠKODA AUTO a.s.....	32
3.3 Inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve ŠKODA AUTO a.s.	34
3.4 Identifikace problematických míst a návrhy na zlepšení	45
Závěr	51
Seznam literatury	55
Seznam obrázků a tabulek.....	58
Seznam příloh	59

Seznam použitých zkratk a symbolů

DANA	Elektronická aplikace na vyřazování dlouhodobého majetku (Deaktivierung Anlagevermögens)
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EBP	Nákupní systém podniku (Enterprise Buyer Professional)
FRA	Útvar závěrky a externího výkaznictví (Finanzierung Rechnung Abschluss)
FRA/2	Útvar účetní závěrky a správy dlouhodobého majetku (Finanzierung Rechnung Abschluss/2)
NÚR	Národní účetní rada
SAP	Systémy, aplikace a produkty při zpracování dat (Systeme, Anwendungen, Produkte in der Datenverarbeitung)
ŠA	ŠKODA AUTO a.s.
VW	Volkswagen Group
ZoÚ	Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Úvod

Proces inventarizace je řadou zaměstnanců vnímán jako proces značně stresující a z jejich pohledu mnohdy není ničím přínosný. Mnozí na tento proces pohlížejí jako na práci nadbytečnou, kterou musejí vykonat nad rámec svých standardních pracovních povinností, a často si neuvědomují její značnou důležitost. Inventarizace je klíčovým prvkem přípravných prací účetní uzávěrky na konci každého účetního období, kdy slouží k ověření průkaznosti účetnictví. Účetní jednotky jsou díky ní schopny určit nejen skutečný stav majetku a závazků, ale zároveň i jejich reálnost ocenění.

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek představuje podstatnou část majetkové struktury podniku. Téměř každý podnikatelský subjekt ho využívá k provozování své podnikatelské činnosti. Ze zákona o účetnictví vyplývá, že každá účetní jednotka má povinnost inventarizovat veškerý majetek a závazky, tedy i dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek procesu inventarizace podléhá.

Cílem bakalářské práce je zhodnotit současný stav inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve společnosti ŠKODA AUTO a.s.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se skládá ze dvou kapitol bakalářské práce. V praktické části byly získané teoretické poznatky využity při zhodnocení procesu inventarizace v konkrétní účetní jednotce.

První kapitola teoretické části je věnována dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku dle české účetní legislativy. V úvodu je vymezen a rozčleněn dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek. Další část kapitoly je zaměřena na problematiku oceňování, a to k okamžiku pořízení a následně k datu účetní závěrky. Závěr kapitoly se zabývá životním cyklem dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku od fáze pořízení až po jeho vyřazení.

Druhá kapitola teoretické části práce vymezuje samotný proces inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v účetní jednotce dle české účetní legislativy. Nejprve je definován legislativní rámec tohoto procesu, inventarizační písemnosti, význam inventarizace a následně i samotný proces inventarizace od fáze přípravy až po archivaci příslušných dokumentů.

Praktická část je zaměřena na průběh inventarizačního procesu dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve společnosti ŠKODA AUTO a.s. Kapitola začíná vymezením životního cyklu dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve ŠKODA AUTO a.s., dále pokračuje stanovením podmínek pro zařazení do této skupiny majetku až po samotný průběh inventarizačního procesu dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Závěr kapitoly je věnován zhodnocení tohoto procesu, včetně identifikace vybraných problematických míst a návrhů na zlepšení.

V teoretické části práce byla použita metoda obsahové analýzy dokumentů, která vychází ze studia odborné literatury, článků, účetní a daňové legislativy a jiných tištěných a elektronických pramenů vztahujících se k procesu inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v účetní jednotce. Praktická část práce byla zpracována pozorováním reálného průběhu procesu inventarizace ve ŠKODA AUTO a.s. Díky této metodě mohly být identifikovány problematické oblasti a vytvořeny návrhy na zlepšení.

Bakalářská práce se v případě životního cyklu dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku podrobněji nezabývá jednotlivými způsoby pořízení a vyřazení tohoto majetku. Zároveň nejsou blíže přiblíženy způsoby a metody odpisování dlouhodobého majetku.

Bakalářská práce byla zpracována na základě účetních a daňových legislativních předpisů platných k 30. 11. 2022.

1 Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek dle české účetní legislativy

Jednotlivé složky majetku neboli aktiva podniku musejí být spolehlivě ocenitelné v penězích a účetní jednotka je musí mít plně pod kontrolou, kdy v rámci české účetní legislativy je nutné, aby byl podnik zároveň vlastníkem tohoto majetku. Aktiva jsou výsledkem minulých událostí a je od nich očekáváno budoucí zvýšení ekonomického prospěchu.

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je využíván téměř každým podnikatelským subjektem k provozování podnikatelské činnosti. Jedná se o významnou část aktiv podniku, která se opakovaně účastní provozních cyklů. Tato aktiva musí splnit řadu kritérií, aby mohla být do této skupiny majetku zařazena. První podmínka souvisí s dobou použitelnosti aktiva, kdy tato doba musí být delší než 1 rok. Další kritérium souvisí s výší ocenění majetku, kdy v tomto případě závisí na samotné účetní jednotce, jaký práh významnosti si stanoví ve své vnitropodnikové směrnici. Účetní jednotka si takovýto majetek nepořizuje s úmyslem dalšího prodeje. Za normálních podmínek je majetek pořízen podnikem za účelem dlouhodobé držby, a to v rámci jeho podnikatelské činnosti. V České republice však existují výjimky, kdy například stavby pořízené na pronájem jsou dle české účetní legislativy vykazovány v rámci dlouhodobých hmotných aktiv i přesto, že takovýto majetek odpovídá charakteru finančního majetku, kdy se v souvislosti s jeho držbou očekává dosažení prospěchu v podobě určitých výnosů.

Border (2019) uvádí, že dlouhodobý majetek je účetní termín pro aktiva, která nelze snadno přeměnit na peníze. Jedná se o majetek, který nebude v běžném účetním období vyčerpán, spotřebován, ani prodán. Používá se při výrobě zboží a rovněž při poskytování služeb zákazníkům.

1.1 Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobá hmotná aktiva mají fyzickou podobu a zároveň účetní jednotce přinášejí dlouhodobě užitek díky vykonávání její běžné provozní činnosti (Šteker a Otrusinová, 2021).

V rámci členění existuje dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný a neodpisovaný, kdy v případě odpisovaného dochází během doby jeho použitelnosti k trvalému snižování jeho hodnoty, a to prostřednictvím odpisů (Novotný, 2022).

U dlouhodobého hmotného majetku neodpisovaného nedochází ke snižování jeho hodnoty, neboť se neopotřebovává, a naopak se v čase zhodnocuje. Jako příklad neodepisovaného dlouhodobého hmotného majetku lze uvést pozemky či umělecká díla (Šteker a Otrusinová, 2021).

V daňové oblasti došlo s účinností od 1. 1. 2021 na základě novely zákona o daních z příjmů k navýšení hodnotové hranice pro hmotný majetek ze 40 000 Kč na 80 000 Kč, a to především pro samostatné hmotné movité věci a pro dospělá zvířata a jejich skupiny. Toto navýšení se týká i technického zhodnocení tohoto majetku. Tato změna ovlivňuje možnost daňového odpisování movitých věcí, kdy v případě ocenění nepřesahujícího 80 000 Kč nelze tento majetek dle daňových tabulek odpisovat. Technické zhodnocení, které nepřekročí hranici 80 000 Kč, je možné uplatnit jako daňový náklad. V případě, kdy je majetek pořízen za hodnotu nižší než 80 000 Kč, jsou výdaje daňovým nákladem v závislosti na účtování. Účetní jednotka si sama stanovuje práh významnosti pro zařazení do dlouhodobého majetku. Pokud je tato hodnota překročena a majetek je tedy evidován jako dlouhodobý hmotný majetek, představují daňový náklad jeho účetní odpisy (Běhounek, 2022). Novotný (2022) hovoří o hmotném majetku, u kterého je očekávaná doba použitelnosti delší jak 1 rok, avšak jeho ocenění při pořízení nedosahuje stanoveného finančního limitu. V takovémto případě se jedná o drobný hmotný majetek, o kterém se účtuje jako o zásobách. V tomto případě se jedná o jednorázový náklad v okamžiku vydání do spotřeby.

Dle vyhlášky č. 500/2002 Sb. jsou součástí dlouhodobého hmotného majetku následující položky:

- pozemky,
- stavby,
- hmotné movité věci a jejich soubory,
- pěstitelské celky trvalých porostů,
- dospělá zvířata a jejich skupiny,
- jiný dlouhodobý hmotný majetek,
- nedokončený dlouhodobý hmotný majetek,
- poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek,
- oceňovací rozdíl k nabytému majetku.

Do skupiny dlouhodobého hmotného majetku spadá i majetek, který se pouze na základě své samotné existence stává dlouhodobým hmotným majetkem. V takovýchto případech tedy nezáleží na výši ocenění tohoto majetku. Do této kategorie spadají například pozemky, pokud nejsou zbožím u realitních kanceláří, stavby, které jsou součástí dlouhodobého hmotného majetku zároveň bez ohledu na době použitelnosti, či předměty z drahých kovů (Novotný, 2022).

1.2 Dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek má nemateriální podobu. Dle Bokšové (2013, str. 274) se jedná „převážně o práva, z jejichž vlastnictví vyplývá pro podnik ekonomický prospěch“.

Stejně jako u hmotného majetku došlo i u nehmotného majetku počínaje rokem 2021 k zásadní změně v daňové oblasti, kdy došlo k vypuštění celé této kategorie ze zákona o daních z příjmů a v souvislosti s tím i ke zrušení souvisejících daňových odpisů nehmotného majetku. Tato změna se týká pouze majetku, který byl pořízen od 1.1.2021. Nehmotný majetek pořízený před tímto datem se nadále daňově odpisuje podle původně stanovené metodiky. V zákonu o účetnictví zůstal stále pojem nehmotný majetek a jeho odpisování zachován. Nově tedy vychází daňové odpisy nehmotného majetku z vnitřní směrnice účetní jednotky, kdy pro stanovení základu daně účetní jednotka převezme účetní odpisy (Pokorná, 2021a).

Dle vyhlášky č. 500/2002 Sb. se do dlouhodobého nehmotného majetku řadí zejména následující položky:

- nehmotné výsledky vývoje,
- software,
- ocenitelná práva,
- goodwill,
- technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku,
- ostatní dlouhodobý nehmotný majetek,
- nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek,
- poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek.

V případě, že účetní jednotka pořídí nehmotný majetek, který nesplňuje limit pro zařazení do dlouhodobého nehmotného majetku stanovený vnitropodnikovou

směrnici účetní jednotky, ale zároveň splňuje podmínku dobu použitelnosti delší jak 1 rok, jedná se o drobný nehmotný majetek. Pořízení takového majetku se účtuje jednorázově na příslušný nákladový účet v účtové skupině – Služby (Novotný, 2022).

Účetní jednotka si kromě stanovení prahu významnosti pro zařazení do dlouhodobého hmotného či nehmotného majetku může stanovit také limit zápisu do operativní evidence. Tato evidence slouží k zaznamenání drobného hmotného i nehmotného majetku. V případě, že majetek dosahuje stanoveného limitu, zapíše se do této evidence, je pod kontrolou odpovědné osoby a podléhá každoroční inventarizaci. V opačném případě pak takovýto majetek inventarizaci nepodléhá.

1.3 Oceňování při pořízení a k datu účetní závěrky

Oceňování, jakožto základní metodický prvek, má obecnou platnost po celém světě, a zároveň je vždy regulováno jak na národní, tak na nadnárodní úrovni. Jedná se o prvek, který má značný vliv na podstatu a vypovídací schopnost účetních informací. Závazný postup oceňování jednotlivých položek účetních výkazů stanovuje zákon o účetnictví. Šteker a Otrusinová (2021, str. 31) definují oceňování jako „přiřazování určité peněžní částky (hodnoty, ceny) konkrétnímu množství a druhu majetku nebo závazků“. Bokšová (2013) uvádí, že zvolený způsob oceňování má vliv nejen na položky rozvahy, ale i na velikost položek výkazu zisku a ztráty, tedy na velikost nákladů a výnosů účetní jednotky. Důsledkem toho je ovlivněn výsledek hospodaření podniku, výpočet daní, a dále pak hodnoty ukazatelů finanční analýzy.

Oceňování DHM a DNM při pořízení

Dle § 25 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, se dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek při pořízení oceňuje pořizovací cenou, vlastními náklady nebo reprodukční pořizovací cenou.

Pořizovací cena se používá pro ocenění nakoupeného dlouhodobého majetku. Skálová, Suková a kol. (2022, str. 38) definují pořizovací cenu jako „cenu, za níž byl majetek pořízen, a náklady s jeho pořízením související.“ Vedlejší pořizovací náklady jsou náklady, které jsou potřebné k tomu, aby bylo aktivum schopné účetní jednotce přinášet užitek (Šteker a Otrusinová, 2021). Vyhláška č. 500/2002 Sb.

v § 47 jasně tyto náklady vymezuje a zároveň uvádí náklady, které nejsou součástí ocenění, jako například výdaje spojené s opravou a údržbou majetku, smluvní pokuty a úroky z prodlení či náklady na zaškolení pracovníků. Do pořizovací ceny dle vyhlášky č. 500/2002 Sb. tedy vstupují:

- náklady na přípravu a zabezpečení pořizovaného majetku (odměny za poradenské služby, provize, správní poplatky),
- úroky z úvěru, pokud tak účetní jednotka rozhodne (v takovém případě pak úroky vstupují do ceny pouze do doby, než je majetek zařazen do užívání),
- průzkumné, geologické a projektové práce,
- clo, dopravné, montáž,
- odstranění stávajících staveb nebo jejich částí v případě nové výstavby,
- zkoušky před uvedením majetku do provozu,
- atd.

Vlastními náklady se oceňuje dlouhodobý majetek vytvořený ve vlastní režii. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, udává, že součástí vlastních nákladů jsou „přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost, popřípadě i přiřaditelné nepřímé náklady, které se vztahují k výrobě nebo jiné činnosti“. Součástí přímých nákladů je například přímý materiál nebo přímé mzdy. Výrobní režie je pak součástí nákladů nepřímých.

Reprodukční pořizovací cena je „cena, za kterou by byl majetek pořízen v okamžiku jeho účtování“ (Novotný. 2022, str. 89). Používá se zejména k ocenění dlouhodobého majetku nabytého bezplatně, tedy formou daru nebo dědictvím. Dále pak pro dlouhodobý majetek nově zjištěný a v účetnictví dosud nezachycený (Skálová, Suková a kol., 2022), nebo pro majetek vložený do podniku jako vklad či pro majetek vyrobený ve vlastní režii, u kterého není účetní jednotka schopna stanovit výši vlastních nákladů. Šteker a Otrusinová (2021) uvádějí, že pro stanovení této ceny se používá znalecký posudek nebo odborný odhad, kdy způsob si účetní jednotka vymezí vnitřním předpisem. Zohledňuje se opotřebení, technický stav majetku a zároveň i situace na trhu.

Oceňování DHM a DNM k datu účetní závěrky

Při oceňování k datu účetní závěrky nesmí docházet k nadhodnocování nebo podhodnocování majetku vůči skutečnosti. Vychází se tedy ze zásady opatrnosti,

kdy dle § 25 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, „účetní jednotky při oceňování ke konci rozvahového dne zahrnují jen zisky, které byly k rozvahovému dni dosaženy, a berou v úvahu všechna předvídatelná rizika a možné ztráty, které se týkají majetku a závazků a jsou jim známy do okamžiku sestavení účetní závěrky, jakož i všechna snížení hodnoty bez ohledu na to, zda je výsledkem hospodaření účetního období zisk nebo ztráta“.

Mezi nástroje zásady opatrnosti spadají odpisy, opravné položky a rezervy. Odpisy představují trvalé snížení hodnoty majetku, kdy jejich kumulací se tvoří oprávky. Vznikají v důsledku zastarávání a opotřebení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Opravné položky vyjadřují dočasné snížení účetní hodnoty majetku, kdy k jejich tvorbě dochází na základě provedené inventarizace. U dlouhodobého majetku se tvoří například v případě přechodného snížení hodnoty majetku z důvodu odstranitelné škody (Bartůšková, 2020).

K rozvahovému dni či k jinému okamžiku, ke kterému se sestavuje účetní závěrka, je dle české legislativy dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek oceněn modelem historické ceny. Odpisované aktivum je oceněno historickými náklady sníženými o oprávky a případné opravné položky. Pokud jsou historické náklady snížené pouze o oprávky, jedná se o tzv. zůstatkovou cenu. V případě neodpisovaného aktiva je majetek oceněn historickými náklady sníženými o případné opravné položky.

K datu účetní závěrky může nastat situace, kdy se ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, které je zachyceno v účetnictví, neshoduje s tím tržním. V takovém případě je při zachování zásady opatrnosti nutné zvolit tu hodnotu, která je nižší (viz Tab. 1).

Tab. 1 Oceňování DHM a DNM k datu účetní závěrky – opravné položky

Účetní hodnota	>	Tržní hodnota	tvorba opravné položky
Účetní hodnota	=	Tržní hodnota	žádná účetní operace
Účetní hodnota	<	Tržní hodnota	žádná účetní operace

Správné ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku je klíčové. V případě chybného ocenění dochází k nesprávnému určení výše odpisů, což má

negativní vliv na výsledek hospodaření. Dále je pak ovlivněna také rentabilita a efektivnost řízení účetní jednotky (Novotný, 2022).

1.4 Životní cyklus

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek vstupuje během svého životního cyklu do řady etap. Prochází fází pořízení, používání a fází vyřazení (Bokšová, 2013).

1.4.1 Fáze pořízení

Pořízení je první fází, do které v rámci účetní jednotky dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek vstupuje. V okamžiku pořízení musí dojít k ocenění dlouhodobých hmotných a nehmotných aktiv (viz podkapitola 1.3). Dle Novotného (2022) je potřebné, aby účetní jednotka zjistila veškeré náklady, které s pořízením dlouhodobého majetku souvisejí, a následně je po celou dobu fáze pořízení soustředila na kalkulační účet „Pořízení dlouhodobých hmotných a nehmotných aktiv“, a to až do okamžiku jeho zařazení do užívání neboli do okamžiku uvedení do stavu způsobilého k provozu. Pokud však při pořízení žádné vedlejší pořizovací náklady nevznikají, je možné tento účet vynechat a účtovat rovnou na vrub účtů dlouhodobého majetku.

Pilátová (2021) hovoří o tzv. „Aktivačním protokolu“. Jedná se interní doklad, který není předepsán účetními předpisy, avšak v praxi se často používá. Z aktivačního protokolu plyne, že veškeré podmínky, které byly potřebné k tomu, aby bylo účtování na majetkové účty oprávněné, byly splněny.

Existuje několik způsobů pořízení. Skálová, Suková a kol. (2022) uvádějí, že dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek se dá pořídit nejčastěji nákupem, darem, vytvořením ve vlastní režii či převodem z osobního užívání do podnikání. Šteker a Otrusínová (2021) dále zmiňují možnost pořízení formou finančního leasingu¹, dotací či formou směny za jiné aktivum.

V rámci druhového členění nákladů je možné se setkat s položkou aktivace. Tento účet je použit v situaci, kdy účetní jednotka vykoná něco samo pro sebe ve vnitropodnikové režii. Jedná se o položku, která se vykáže ve výkazu zisku a ztráty, a to vždy se záporným znaménkem, neboť se účtuje pouze ve prospěch tohoto účtu.

¹ Hmotný majetek pořízen formou finančního leasingu není v účetnictví evidován jako dlouhodobý hmotný majetek. Takovýto majetek vstupuje do podrozvahové evidence, která podléhá inventarizaci.

Účetní jednotka je díky tomuto účtu schopna vyjmout z nákladů určité hodnoty, které mají být součástí vstupní ceny aktiva.

1.4.2 Fáze používání

Odpisy

V průběhu této fáze dochází, až na výjimky, ke snižování ekonomického prospěchu dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Dlouhodobá hmotná a nehmotná aktiva se opotřebovávají. Toto opotřebení má fyzický a zároveň morální charakter. Používání majetku způsobuje fyzické opotřebení. Naproti tomu opotřebení morální představuje postupné zastarávání technologií (Bokšová, 2013). Morální opotřebení se na majetku projevuje na rozdíl od fyzického opotřebení neustále. Reálně tak existuje nebezpečí, že majetek může být díky technickému pokroku znehodnocen mnohem dříve, než dojde k jeho fyzickému opotřebení (Martinovičová, Konečný a Vavřina, 2019).

Opotřebení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku probíhá postupně po celou dobu ekonomické životnosti aktiva, a to pomocí odpisů, které představují peněžní vyjádření opotřebení. Odpisy rozkládají hodnotu tohoto majetku do nákladů jednotlivých běžných účetních období, kdy je majetek používán a zároveň přináší ekonomický prospěch (Šteker a Otrusínová, 2021). Dle Bokšové (2013, str. 281) odpisy představují „přesné číslo, stanovené na základě předchozího odhadu ekonomického prospěchu aktiva, o nějž se určité dlouhodobé odpisovatelné aktivum v daném období opotřebovalo“.

Dlouhodobá hmotná a nehmotná aktiva se v rámci účetnictví odpisují na základě odpisového plánu. Takovéto plány mohou mít různé podoby. Je vhodné, aby si účetní jednotka pomocí vnitropodnikové směrnice sama stanovila odpisy pro konkrétní kategorie a jednotlivé složky majetku (Prudký a Lošťák, 2019). Při tvorbě odpisového plánu je nutné znát 3 parametry: vstupní cenu², životnost a zbytkovou hodnotu aktiva, která představuje hodnotu aktiva na konci jeho ekonomické životnosti v účetní jednotce. Novotný (2022) uvádí, že částka odpisů se stanovuje tak, aby došlo k rozložení odpisů na celou dobu životnosti aktiva, kdy se tato doba váže buď na časové období jeho užití, nebo na vytvořené množství

² Pořizovací cena, vlastní náklady výroby, reprodukční pořizovací cena

produkce. Výkonový způsob odpisování je přesnější a věrněji vyjadřuje opotřebenění, avšak v praxi se obvykle využívá méně.

Účetní odpisování začíná nejčastěji následující měsíc po zařazení majetku do užívání a končí v měsíci, kdy dochází k vyřazení.

Dodatečné náklady

Během užívání dlouhodobého majetku je možné se setkat s dodatečnými náklady, a to především ve formě opravy a údržby. Oprava je nahodilá, odstraňuje důsledky fyzického opotřebenění či poškození a provádí se za účelem uvedení do původního stavu. Údržba je pravidelná, zpomaluje fyzické opotřebenění a provádí se, aby se předešlo případným poruchám a zároveň se odstranily drobné závady (Šteker a Otrusínová, 2021). Obě tyto formy představují náklady období.

Technické zhodnocení

Technické zhodnocení lze definovat jako vylepšení stávajícího stavu majetku. Dle § 47 odst. 4 vyhlášky č. 500/2002 Sb. se technickým zhodnocením rozumí „zásahy do majetku uvedeného do užívání, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů, nebo rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku, včetně nástaveb, přístaveb a stavebních úprav, pokud vynaložené náklady dosáhnou ocenění určeného účetní jednotkou pro vykazování jednotlivého dlouhodobého majetku.“

Za technické zhodnocení u hmotného majetku lze považovat rekonstrukci či modernizaci. U nehmotného majetku lze provést též modernizaci, popřípadě upgrade.

Technické zhodnocení navyšuje vstupní cenu majetku, díky tomu dochází i ke změně odpisového plánu. Účetní jednotka si sama určuje hranici pro technické zhodnocení, kdy v praxi dochází k tomu, že účetní jednotky užívají hranici uvedenou v zákoně o daních z příjmů. Tato hranice má od roku 2021 hodnotu 80 000 Kč (Pokorná, 2021b). Pokud technické zhodnocení nedosahuje limitu určeného účetní jednotkou, lze ho uplatnit jako jednorázový náklad. V případě dlouhodobého hmotného majetku se technické zhodnocení posuzuje v úhrnu za účetní období. Naopak u dlouhodobého nehmotného majetku se z účetního pohledu technické zhodnocení zohledňuje pro každé technické zhodnocení zvlášť.

V praxi se mohou v souvislosti s technickým zhodnocením hmotného a nehmotného majetku objevit určité problémy. Často dochází k záměnám technického zhodnocení za opravu či údržbu. V podstatě lze říci, že situace, které nesouvisejí s uvedením majetku do původního stavu, jsou technické zhodnocení. Někdy dochází k chybám i v případech, kdy již nejsou k dispozici původní materiály, a majetek tak nelze opravou uvést do původního stavu. I přesto se pouze při samotné záměně použitého materiálu o technické zhodnocení nejedná (Prudký a Lošťák, 2019).

Evidence

V průběhu životního cyklu dlouhodobého majetku je nutné, aby měla účetní jednotka k dispozici různé informace. Právě proto je potřeba, aby byl majetek určitým předepsaným způsobem evidován. Analytická evidence se vede podle jednotlivých složek dlouhodobého majetku a provádí se nejčastěji formou inventárních karet. Tento způsob umožňuje účetní jednotce přesně identifikovat majetek. Inventární karta obsahuje zejména označení majetku, přidělené inventární číslo, datum pořízení, způsob pořízení, datum zařazení do užívání, ocenění při pořízení, případné technické zhodnocení, způsob účetního a daňového odpisování, datum vyřazení, způsob vyřazení, popřípadě umístění a uživatele zodpovědného za daný majetek. Inventární karty slouží firmám mimo jiné jako podklad pro provádění inventarizace.³

1.4.3 Fáze vyřazení

Vyřazením končí celý životní cyklus dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Existuje několik důvodů pro vyřazení. Dle Pilátové (2021) je možné provést vyřazení nejčastěji v důsledku prodeje, bezúplatného převodu (darování), manka nebo škody či likvidace.

Vyřazení je možné provést pouze na základě průkazného dokladu, jako je například vyřazovací či škodní protokol. Dále je rozhodující, zda se jedná o odpisovaný či neodpisovaný majetek (Novotný, 2022). V případě odpisovaného majetku je důležité, zda se jedná o plně odepsaný majetek či částečně odepsaný majetek.

³ Vzor inventární karty dlouhodobého majetku – viz příloha 1

Plně odepsaný hmotný a nehmotný majetek má nulovou účetní hodnotu. Suma opravek se rovná ceně, v níž je majetek evidován v účetnictví. V takovéto situaci dochází k zaúčtování na vrub účtu opravek k majetku a ve prospěch příslušného majetkového účtu.

U částečně odepsaného hmotného a nehmotného majetku je hodnota opravek nižší než cena, v níž je majetek evidován v účetnictví. Pokud tedy není majetek zcela odepsán, musí se jeho zůstatková cena, která se zjistí jako rozdíl pořizovací ceny a opravek, zaúčtovat do provozních nákladů běžného období a až poté může dojít k vyřazení. Zůstatková cena se účtuje na vrub různých nákladových účtů na základě důvodu vyřazení a ve prospěch opravek k majetku. Může se jednat o nákladové účty v případě:

- prodeje – účet „Zůstatková cena prodaného DNM a DHM“,
- darování – účet „Dary“,
- manka a škody – účet „Manka a škody z provozní oblasti“,
- likvidace – účet „Odpisy“.

Při vyřazení dlouhodobého hmotného neodpisovaného majetku se nevyskytuje účet opravek. Takovéto vyřazení se účtuje na vrub nákladových účtů jako zůstatková cena u odpisovaného dlouhodobého majetku a ve prospěch příslušného majetkového účtu (Novotný, 2022).

2 Proces inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v účetní jednotce dle české účetní legislativy

2.1 Legislativní rámec procesu

Procesem inventarizace se z právního hlediska zabývá několik dokumentů:

Tab. 2 Přehled norem vztahujících se k procesu inventarizace

<u>Norma</u>	<u>Obsah</u>
Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví	<ul style="list-style-type: none">• § 6 odst. 3 – každá účetní jednotka má povinnost inventarizovat majetek a závazky podle § 29 a § 30 ZoÚ• § 29 a § 30 – vymezení pojmu inventarizace, její druhy, okamžik a způsob provedení, druhy inventarizačních rozdílů, náležitosti inventarizačních soupisů• Další zmínky o inventarizaci – § 7 odst. 1 a 2, § 8 odst. 4, § 31 odst. 2 písm. b)
Vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků	<ul style="list-style-type: none">• Určena pouze pro vybrané účetní jednotky, které jsou uvedené v § 1 odst. 3 ZoÚ⁴• Pro ostatní účetní jednotky není tato vyhláška závazná, ale i přesto mohou její ustanovení využít jako určitý vzor
Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví	<ul style="list-style-type: none">• § 55 – postup tvorby a použití opravných položek

⁴ Jedná se například o organizační složky státu, územní samosprávné celky či zdravotní pojišťovny. V rámci této vyhlášky jsou vysvětleny základní pojmy spojené s inventarizací, jsou zde zmíněny požadavky na organizační zajištění a způsob provedení inventarizace majetku a závazků pro vybrané účetní jednotky a dále pak bližší podmínky pro inventarizaci vybraného majetku.

<u>Norma</u>	<u>Obsah</u>
Český účetní standard č. 007 „Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob“ ⁵	<ul style="list-style-type: none"> • Postupy účtování o inventarizačních rozdílech
Interpretace NÚR I-39 „Inventarizační rozdíly u zásob a dlouhodobého majetku“	<ul style="list-style-type: none"> • Postup účtování sporných případů inventarizačních rozdílů

2.2 Písemnosti spojené s procesem inventarizace

Vnitropodniková inventarizační směrnice⁶

Každá účetní jednotka má povinnost mít vypracovanou a odsouhlasenou vnitřní organizační směrnici o inventarizaci, ve které je přesně popsána a konkretizována metodika samotného inventarizačního procesu v daném podniku. V praxi se však mohou v souvislosti s touto směrnicí objevit i určité chyby. Nejčastěji dochází k tomu, že účetní jednotka žádnou takovouto vnitropodnikovou směrnicí o inventarizaci majetku a závazků nemá či využívá pouze určitý předepsaný vzor, který však nemá naprosto žádnou vazbu na podmínky v účetní jednotce (Bokšová a Randáková, 2021).

Svobodová (2018a) uvádí, že tato směrnice by měla respektovat organizační uspořádání účetní jednotky, kdy by zároveň měla mít z hlediska obsahu dlouhodobější charakter. Průběžně by ale účetní jednotka měla v důsledku určitých podnikových změn zajistit obnovování tohoto pokynu.

⁵ Velice specifickou oblastí se pak zabývá i Český účetní standard č. 022 „Postup v účetnictví a při inventarizaci majetku a závazků při převodech majetku státu na jiné osoby“, který určuje účetní postupy například v situaci privatizace státního podniku.

⁶ Obecné náležitosti vnitropodnikové inventarizační směrnice – viz příloha 2

Inventurní soupis⁷

Inventurní soupisy jsou takové písemnosti, které dokládají řádné provedení inventarizace. Jedná se o průkazné účetní záznamy, do kterých účetní jednotky zaznamenávají skutečné stavy majetku. Povinné náležitosti inventurních soupisů jsou vymezené v § 30 odst. 7 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

V § 30 odst. 8 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, je dále zmíněno, že v případě průběžné inventarizace je možné, aby účetní jednotka inventurní soupisy nahradila „průkazným účetním záznamem o provedení fyzické inventury a o vyúčtování inventarizačních rozdílů“. Jedná se o tzv. inventurní zápis, kdy příkladem v případě dlouhodobého majetku může být snímání pomocí elektronických nosičů a vyhotovení sestav ze získaných dat.

V případě obsahu a formy inventurních soupisů záleží na charakteru inventarizovaného majetku. Různé druhy majetku budou obsahovat různé skutečnosti. Pokaždé musí být dodrženy náležitosti stanovené dle zákona o účetnictví, ale účetní jednotka může inventurní soupisy dále rozšířit o další podrobnější informace. Vždy však musí být dodržena podmínka průkaznosti a věrohodnosti inventurních soupisů. Záleží čistě na účetní jednotce, kolik těchto soupisů vyhotoví. Na konci inventury by však měl být vyhotoven určitý inventurní sumář, kdy jeho přílohu budou tvořit jednotlivé inventurní soupisy. (Svobodová, 2018a).

Jak již bylo zmíněno výše, u různých druhů majetku jsou potřebné různé skutečnosti k jejich jednoznačné identifikaci. Každý dlouhodobý majetek musí být určitým způsobem označen. Toto označení je připojeno buďto fyzicky k majetku či k účetnímu záznamu. Svobodová (2018b) uvádí, že v případě hmotného majetku je možné, aby měl tento identifikátor například podobu výrobního či inventarizačního čísla, kdy u fyzického připojení je možné využít čárový kód. U nemovitých věcí se může jednat o popisné číslo budovy či parcelní číslo pozemku. U nehmotného majetku je pak možno využít označení na účetním dokladu, jako je například číslo dokladu nebo číslo objednávky či faktury.

⁷ Obecné náležitosti inventurního soupisu – viz příloha 3

„Informace v inventurních soupisech by měly obsahovat takové informace, které povedou k relevantnímu posouzení jak skutečného stavu, tak i k relevantnímu ocenění“ (Bokšová a Randáková, 2021, str. 15).

INVENTURNÍ SOUPIS				
IČ, název a sídlo účetní jednotky IČ: 26314834 Název: Firma XY Sídlo: Modrá 1187/13, 405 02, Děčín 6			Stavby Druh provedení ¹ : fyzická inventura Inventarizace provedena ke dni: 31.12.2021 Rozhodný den ² : Rozsah provedení inventury ³ : 021 Stavby Účtová skupina ⁴ : 02 Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný Okamžik, ke kterému se sestavuje účetní závěrka: 31.12.2021	
Inventarizační identifikátor				
Číslo řádku	Inventární číslo	Název - typ	Ocenění v Kč	Poznámka
1	17IM00001	Budova A	9 166 670	
2	17IM00003	Budova B	7 083 335	
3	18IM00001	Výrobní hala	22 966 667	
4	19IM00002	Bytový dům	4 950 000	2022 - nutné provést výměnu rozvodů vody
Celkem (ocenění v Kč)			44 166 672	
Okamžik zahájení inventury (den): 31.12.2021			Podpisový záznam osoby odpovědné za skutečnosti 	
Okamžik ukončení inventury (den): 31.12.2021			Podpisový záznam osoby odpovědné za provedení inventury 	

¹ fyzická či dokladová inventura

² uvádí se pouze v případě, že si ho účetní jednotka stanovila

³ číselné a slovní označení podle směrné účtové osnovy

⁴ seskupení inventovaných položek

Zdroj: Upraveno dle (Svobodová, 2018a, str. 345)

Obr. 1 Vzor vyplněného inventurního soupisu – Stavby

2.3 Vymezení inventarizace a její význam

Před samotným vymezením inventarizace je nutné poukázat na pojmovou odlišnost mezi inventarizací a inventurou. Tyto dva pojmy jsou mnohdy chybně považovány za synonyma. Inventurou se rozumí fyzické či dokladové zjištění skutečného stavu inventarizačních položek, kdy se jedná pouze o součást inventarizace. Inventarizace je zákonnou povinností každé účetní jednotky a zahrnuje celý soubor prací sloužící k ověření průkaznosti účetnictví. Jedná se o vnitřní kontrolní prvek, který zajišťuje věcnou správnost účetního systému. Nováková (2022) uvádí, že správně provedená inventarizace je klíčová pro sestavení kvalitní účetní závěrky. Dále zmiňuje fakt, že díky inventarizaci je možné definovat určitá problematická

místa v rámci podnikových procesů a zároveň může napomoci k identifikaci různých zlepšení v oblasti řízení podniku.

Předmětem inventarizace jsou veškeré složky majetku a závazků. Bez jejího provedení by účetnictví představovalo pouze určitá čísla, která by neměla žádnou vazbu na skutečnost. Účetnictví by tak nebylo schopno plnit svoji funkci zobrazování skutečného stavu aktiv a závazků a zároveň by poskytovalo nepravdivý výsledek hospodaření (Skálová, Suková a kol., 2022).

Inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku se orientuje na dva základní cíle. Prvním z nich je dle § 29 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, zjištění skutečného stavu majetku spolu s ověřením, zda skutečný stav odpovídá stavu vedenému v účetnictví. Druhým cílem je pak při respektování zásady opatrnosti posouzení reálnosti ocenění jednotlivých druhů dlouhodobého majetku. Díky inventarizaci se tedy ověřuje, zda nejsou dány důvody k účtování o opravných položkách.

Inventarizace se dá členit na základě několika různých hledisek. Dle časového hlediska se inventarizace člení na řádnou a mimořádnou. Řádná probíhá v předem stanovených pravidelných termínech. Mimořádná se provádí při mimořádných událostech, jako je například změna vedení firmy, zahájení likvidace, fúze či v důsledku živelní katastrofy. Z hlediska rozsahu existuje inventarizace úplná a částečná. Úplná se provádí u veškerého majetku a veškerých závazků. Naproti tomu částečná se provádí pouze u některého majetku a některých závazků. Dále je možné inventarizaci členit na periodickou a průběžnou. Periodická se provádí zpravidla jednou ročně ke dni sestavení účetní závěrky. Průběžná probíhá v průběhu účetního období, kdy její termín si stanoví účetní jednotka ve vnitropodnikové směrnici, nejméně se však musí provést jedenkrát během účetního období. Průběžná inventarizace je u dlouhodobého majetku velice výjimečná a provádí se pouze u majetku, který je na základě jeho funkce v neustálém pohybu a nemá tak pevné místo, kam náleží. (Bokšová, 2013). Může se například jednat o majetek, který firma zapůjčí svým dodavatelům.

Jak již bylo zmíněno výše, periodická inventarizace se provádí ke dni účetní závěrky. Není však nutné, aby se skutečné stavy zjišťovaly přímo v tento den. Dle § 30 odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, jsou účetní jednotky oprávněny

si v rámci periodické inventarizace stanovit tzv. rozhodný den, což je den předcházející rozvahovému dni, ke kterému je zjišťován skutečný stav majetku a závazků. Účetní jednotky musí zohlednit to, že mezi rozhodným a rozvahovým dnem může u majetku a závazků dojít k určitým změnám ve formě přírůstků či úbytků. Tyto změny musí být promítnuty do finálních inventurních soupisů. Zjišťování skutečného stavu je pak dokončeno na základě doložených účetních záznamů, které tyto změny prokazují.⁸

V rámci periodické inventarizace může být dle § 30 odst. 6 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, inventura zahájena nejdříve čtyři měsíce před rozvahovým dnem a dokončena může být nejpozději dva měsíce po rozvahovém dni.

2.4 Průběh inventarizačního procesu

Provedení inventarizace je plně v kompetenci účetní jednotky. Každá účetní jednotka projde v průběhu inventarizačního procesu několika dílčími fázemi. Samotná délka tohoto procesu se však v případě každého podniku může značně lišit. U podniků s malým množstvím dlouhodobého majetku může být inventarizace provedena v řádu několika dnů. Naopak u účetních jednotek s velkým množstvím takového majetku může tento proces trvat i několik měsíců.

2.4.1 Příprava inventarizace v účetní jednotce

Příprava inventarizace je zahajující etapou celého procesu inventarizace. Je nutné klást veliký důraz na její kvalitu, neboť právě příprava ovlivňuje celý následný průběh inventarizace.

Nejprve musí účetní jednotka vymezit předmět inventarizace a dále pak vypracovat či pouze aktualizovat vnitropodnikovou inventarizační směrnici (viz 2.2.).

Další součástí příprav inventarizace v účetní jednotce je zřízení inventarizační komise, stanovení povinností a pravomocí této komise a proškolení jejích členů. Volba vhodných pracovníků je zcela v kompetenci účetní jednotky a jedná se o volbu klíčovou, neboť právě tito zaměstnanci, kteří jsou odpovědní za zjišťování skutečného stavu inventarizačních položek, ovlivňují objektivitu a věrohodnost inventarizace (Svobodová, 2018a).

⁸ V případě průběžné inventarizace se postupuje obdobně.

Inventarizační komise by měla být minimálně dvoučlenná v čele s jmenovaným vedoucím, kdy alespoň jeden člen by měl mít odborné znalosti o inventarizovaném majetku. Členem však nesmí být osoba, která je určitým způsobem zainteresovaná na prováděné inventarizaci. Jedná se například o osobu odpovědnou za svěřený majetek či osobu spřízněnou s osobou odpovědnou za svěřený majetek. Zároveň by nemělo docházet k tomu, že v rámci periodické inventarizace účetní jednotka jmenuje stále stejné členy komise. Pouze díky rotaci členů může účetní jednotka zajistit vyšší míru spolehlivosti celého procesu. Veškerá takováto pravidla musí účetní jednotka vymezit v rámci vnitřní inventarizační směrnice, kde jsou stanoveny také pravomoci a povinnosti jednotlivých členů. Samotný počet inventarizačních komisí je odvozen například od velikosti účetní jednotky, umístění inventarizovaného majetku, či na způsobu provedení inventur (Bokšová a Randáková, 2021). V případě velkých společností, které disponují velkým množstvím dlouhodobého majetku, dochází často k tomu, že je zřízeno několik dílčích inventarizačních komisí, které zastřešuje jedna hlavní inventarizační komise, která plní především poradní a kontrolní funkci. Dílčí inventarizační komise plní funkci výkonnou, kdy provádějí fyzicky jednotlivé inventury. Každá takováto komise se může zaměřovat na jiný druh dlouhodobého majetku, kdy jedna komise může zajišťovat inventuru dlouhodobého nehmotného majetku, další pozemků, jiná zase inventuru staveb atd. Pokud se firma uvnitř dělí na několik organizačních jednotek, může být komise stanovena pro každou takovouto jednotku samostatně, kdy je zodpovědná za inventuru veškerého dlouhodobého majetku, kterým disponuje.

Důležitým prvkem je také proškolení členů inventarizační komise. V zákoně o účetnictví není o této činnosti žádná zmínka, avšak na základě znění zákoníku práce je zřejmé, že zaměstnavatel je povinen nekvalifikovaného zaměstnance zaškolit či zaučit⁹. Školení by měl provádět odborník, který rozumí celé oblasti procesu inventarizace týkající se dlouhodobého majetku.

V neposlední řadě by účetní jednotka, pro zajištění správného a plynulého chodu celého procesu inventarizace, měla vypracovat před samotným zahájením inventur časový harmonogram prací neboli plán inventur. Bokšová a Randáková (2021)

⁹ Členové inventarizační komise by měli být seznámeni s požadavky zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve spojitosti s inventarizací, vnitropodnikovou inventarizační směrnicí, metodami zjišťování skutečných stavů bezpečnostními předpisy, osobní odpovědností za správné provedení inventur.

uvádějí, že by si každá účetní jednotka měla tento časový harmonogram přizpůsobit svým podmínkám. Je nutné zohlednit rozsah předmětu inventarizace a to tak, aby bylo možné inventury provést v co nejvyšší kvalitě, úplně a bez časové tísně. Dále dodávají, že plán inventur musí obsahovat i stanovení způsobu zjišťování skutečných stavů, tedy zda se skutečný stav u konkrétního majetku bude zjišťovat pomocí fyzické či dokladové inventury.

2.4.2 Fyzická a dokladová inventura

Inventuru lze považovat za časově a logisticky nejnáročnější a zároveň nejdůležitější etapu procesu inventarizace. Právě na kvalitně provedené inventury závisí kvalita celkového výsledku procesu inventarizace (Novotný, 2022). Jedná se o fázi, kdy dochází již k samotnému zjišťování skutečných stavů dlouhodobého majetku, a to pomocí fyzické či dokladové inventury, kdy zjištěné skutečnosti jsou zaznamenávány do inventurních soupisů. Volba způsobu provedení inventury závisí na charakteru inventarizované položky. V určitých případech může docházet i ke kombinaci fyzické a dokladové inventury.

Fyzická inventura se využívá u majetku, u kterého lze zjistit jeho existenci pouhým pohledem. Dokladová inventura se provádí u majetku, u kterého nelze provést inventuru fyzickou¹⁰. Skálová, Suková a kol. (2022) uvádějí, že v případě dokladové inventury se skutečný stav prověřuje pomocí dokladů, jako jsou například faktury či výpisy z účtů nebo katastru nemovitostí.

V případě dlouhodobého nehmotného majetku je možné ověřovat skutečné stavy pomocí fyzické i dokladové inventury. Například při kontrole programů uložených na nosičích dat se inventura provádí fyzicky. Licence se naopak prověřují na základě doložených dokladů (Cardová a Carda, 2015).

U nemovitého majetku dochází ke kombinaci fyzické a dokladové inventury. Během fyzické inventury dochází ke zjišťování skutečného stavu. U pozemků se kontroluje řádné vyznačení v souladu s geometrickými plány, zjišťují se případné závady (např. zamokření či zalesnění) nebo se ověřuje rozsah škod na pozemcích v důsledku živelních událostí¹¹. U staveb se inventarizační komise zaměřuje na

¹⁰ V situaci, kdy se majetek nachází například v opravě u dodavatelů, ověřuje komise skutečný stav dokladovou inventurou pomocí příslušné dokumentace.

¹¹ V praxi většina účetních jednotek v případě pozemků provádí pouze inventuru dokladovou.

kontrolu jednotlivých objektů, sleduje, zda popis na inventární kartě odpovídá provedení a použití, či zkoumá, zda jsou veškeré přístavby, nástavby a vestavby správně zachyceny v účetnictví. Dokladová inventura se pak provádí na základě listů vlastnictví, kdy účetní jednotka srovnává své záznamy s údaji, které jsou uvedené v katastru nemovitostí (Svobodová, 2018a).

Ke kombinaci fyzické a dokladové inventury dochází také v případě nedokončeného dlouhodobého majetku a pronajatého dlouhodobého majetku. U nedokončeného se pomocí fyzické inventury například ověřuje, zda je vše v souladu s projektovou dokumentací či rozpočtem. Pomocí dokladové inventury se pak ověřuje hodnota, která je evidovaná na účtu nedokončeného dlouhodobého majetku, a to především na základě došlých faktur. U pronajatého dlouhodobého majetku záleží, zda se jedná o osobu pronajímatele či nájemce. Pronajímatel provádí inventuru dokladovou. Naopak nájemce by měl provést inventuru fyzickou (Svobodová, 2018a).

Hmotné movité věci a jejich soubory podléhají fyzické inventuře během které inventarizační komise kontroluje, zda je veškerý majetek řádně označen inventárními čísly, či zda je řádně využíván a udržován. Mimo to se ověřuje úplnost příslušenství, opotřebení a také zhodnocení daného majetku (Hryzláková, 2018). V rámci inventáře dlouhodobého majetku má účetní jednotka mimo jiné uvedené i přesné umístění majetku. Během inventury se tedy zároveň ověřuje, že je majetek z inventáře na místě, kde má být, nebo zda nebyl například přesunut.

Pro provedení kontroly skutečných stavů poskytnutých záloh na dlouhodobý majetek se v praxi využívají tzv. konfirmační dopisy, které se zasílají partnerům (dodavatelům) účetní jednotky, a pomocí kterých dochází k odsouhlasení stavů těchto pohledávek k určitému okamžiku.

Dále je potřeba ověřit skutečný stav majetku, který se pro účely inventury eviduje na operativní a podrozvahové evidenci. V případě operativní evidence se jedná o majetek, který nesplnil limit pro zařazení do dlouhodobého majetku, ale hranici pro zařazení do operativní evidence přesáhl. Na podrozvahových účtech se pak jedná kupříkladu o majetek přijatý do úschovy, přijatý ke zpracování či pořízený formou finančního leasingu.

Během inventur může nastat situace, kdy je nalezen dlouhodobý majetek, který však není evidován v účetnictví. V případě nově nalezeného neodpisovaného majetku dochází k jeho zaúčtování na vrub příslušného majetkového účtu a ve prospěch kapitálového fondu. Pokud se jedná o nově nalezený odpisovaný majetek zařadí se do účetnictví s nulovou zůstatkovou cenou, kdy se zaúčtuje na vrub příslušného majetkového účtu a ve prospěch oprávek. V obou případech dochází k ocenění reprodukční pořizovací cenou.

2.4.3 Inventarizační rozdíly

Po dokončení fyzické a dokladové inventury musí účetní jednotka porovnat zjištěné skutečné stavy majetku se stavy, které jsou vedené v účetnictví. Mohou nastat tyto tři situace:

- Skutečný stav je roven stavu vedenému v účetnictví = shoda.
- Skutečný stav je nižší než stav vedený v účetnictví = manko¹².
- Skutečný stav je vyšší než stav vedený v účetnictví = přebytek.

Šteker a Otrusinová (2021) uvádějí, že po zjištění inventarizačních rozdílů následuje určování příčin těchto rozdílů. Může se jednat o škody, krádež, či nedůslednost odpovědných pracovníků nebo účetní chyby, kdy došlo ke špatnému či dokonce k žádnému zaúčtování částky. Veškeré chyby, které byly zjištěny v důsledku inventarizačních prací, musí být před vyčíslením konečného inventarizačního rozdílu odstraněny.

V případě zjištění inventarizačních rozdílů musí dojít k jejich zaúčtování do účetního období, za které se inventarizací zjišťuje skutečný stav majetku (Králová a Hejret, 2022). Manka se účtují na vrub provozních nákladů, schodky na vrub finančních nákladů a v případě přebytků dochází k jejich zaúčtování ve prospěch provozních či finančních výnosů, a to na základě charakteru aktiva (Šteker a Otrusinová, 2021). Odpovědnost za zjištěné inventarizační rozdíly nese konkrétní odpovědná osoba, po které může účetní jednotka, v případě uzavřené dohody o hmotné odpovědnosti, požadovat náhradu bez toho, aby musela prokazovat zavinění odpovědným pracovníkem.

¹² V případě peněžní hotovosti a cenin se používá označení schodek.

V závěru samotné inventarizace je velice důležité stanovit a zároveň přijmout určitá nápravná opatření, která povedou k předcházení vzniku inventarizačních rozdílů.

2.4.4 Posouzení ocenění majetku

Při respektování zásady opatrnosti dochází též k posouzení správnosti ocenění majetku, kdy se na zjištěný výsledek inventarizace nahlíží z tržního a účetního pohledu. Díky inventarizaci účetní jednotka tedy dále zjišťuje, zda existují důvody pro účtování o opravných položkách či odpisech (Pilařová, 2020).

Martínková (2016) uvádí, že i „samotné opravné položky je nutné inventarizovat, tedy ověřit, zda k jejich tvorbě existuje důvod a zda jsou v odpovídající výši“. Dále poukazuje na to, že v praxi dochází často k tomu, že účetní jednotky stále evidují opravnou položku i přesto, že samotné aktivum již v účetnictví vedeno není.

V případě, že je během inventarizace dlouhodobého majetku zjištěno, že aktivum je v budoucnu schopno přinést účetní jednotce delší ekonomický prospěch, než se očekávalo, změní podle toho účetní jednotka odpisový plán, kdy od následujícího období se hodnota odpisů sníží.

2.4.5 Archivace dokumentů

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, přesně vymezuje, jak dlouho je účetní jednotka povinna uschovávat jednotlivé druhy účetních záznamů. V § 31 odst. 2 písm. b) tohoto zákona je uvedeno, že inventurní soupisy je nutné archivovat „po dobu 5 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají“.

3 Zhodnocení procesu inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve společnosti ŠKODA AUTO a.s. dle české legislativy

3.1 Představení společnosti ŠKODA AUTO a.s.

Historie společnosti sahá až do roku 1895, kdy Václav Laurin a Václav Klement založili v Mladé Boleslavi podnik na výrobu jízdních kol. Po 10 letech pak na řadu přišla výroba osobních automobilů, kdy od roku 1925 se již jednalo o značku ŠKODA. Díky tomu společnost ŠKODA AUTO a.s. (dále ŠA) spadá k nejstarším automobilkám na světě s více jak stoletou kontinuální tradicí výroby, kdy si na trhu vypracovala pozici velice uznávané značky. Od roku 1991 je pak součástí německého koncernu Volkswagen Group, který sídlí ve Wolfsburgu. (ŠKODA AUTO a.s., 2020). Společnost zaměstnává více jak 30 tisíc zaměstnanců a od roku 2014 se jí dařilo každoročně přesáhnout hranici 1 milionu prodaných vozů, avšak v důsledku pandemie koronaviru a nedostatku polovodičů nebylo v roce 2021 této hranice dosaženo.

V České republice má společnost ŠA hned tři výrobní závody – v Kvasinech, ve Vrchlabí a v Mladé Boleslavi, kde se nachází rovněž sídlo firmy. Mimo to má společnost ŠA své závody také v Číně, Indii, na Slovensku či v Rusku¹³ (ŠKODA AUTO a.s., 2022).

Organizační struktura společnosti se člení na 7 samostatných oblastí: Oblast představenstva, Finance a IT, Prodej a marketing, Nákup, Výroba a logistika, Technický vývoj, Lidé a kultura. Zmíněné oblasti se následně dělí na oddělení a poté na několik dalších menších útvarů. V rámci oblasti Finance a IT se nachází útvar účetní závěrky a správy dlouhodobého majetku (dále FRA/2), který má na starosti zpracování účetní závěrky dlouhodobého majetku a zároveň i celkový životní cyklus dlouhodobého majetku, kam spadá mimo jiné i proces inventarizace.

Software, který je využíván v rámci celé společnosti ŠA, a který společnost mimo jiné používá ke komplexnímu zaznamenávání veškerých účetních operací, se nazývá SAP¹⁴ systém.

¹³ Až do odvolání je v důsledku konfliktu na Ukrajině výroba vozidel v Rusku pozastavena.

¹⁴ Systémy, aplikace a produkty při zpracování dat

3.2 Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek ve ŠKODA AUTO a.s.

Na základě novely zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, došlo ve společnosti ŠA od 1. 1. 2021 ke změně hodnotové hranice pro zařazení majetku do dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. U dlouhodobého nehmotného majetku musí být ocenění při pořízení vyšší než 80 000 Kč. V případě dlouhodobého hmotného majetku došlo ke změně intervalu pro zařazení do skupiny tzv. drobného dlouhodobého hmotného majetku, kdy nový interval pro zařazení byl stanoven od 20 000 Kč do 80 000 Kč. Stejně jako klasickému dlouhodobému majetku je i tomuto drobnému přiřazeno inventární číslo. Inventarizace drobného dlouhodobého majetku je tedy identická s inventarizací dlouhodobého majetku. Pokud ocenění přesahuje 80 000 Kč, jedná se již o klasický odpisovaný dlouhodobý hmotný majetek.

Kromě podmínky ocenění musí být současně v případě dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku splněna i podmínka, že doba použitelnosti je delší než 1 rok. U dlouhodobého hmotného majetku musí mít tyto předměty zároveň samostatné technicko-ekonomické určení.

Majetek, jehož vstupní hodnota nedosahuje stanovené hodnotové hranice a při zařazení do užívání je účetním záznamem jednorázově spotřebován, je účtován do nákladů běžného roku na příslušná režijní konta. Tomuto majetku tedy není přiřazeno inventární číslo a nepodléhá tak procesu inventarizace. Pouze v případě, kdy nákladové středisko zažádá o jeho evidenci, může být takovýto majetek zařazen do tzv. A-evidence. V dalším případě, kdy nedochází k okamžité spotřebě, je majetek evidován jako materiál na skladě. Může se jednat například o majetek pořízený jako skladová zásoba nebo náhradní díl.

Výjimku představují pozemky, budovy, stavby a umělecká díla¹⁵. Tento majetek je do dlouhodobých hmotných aktiv zařazen bez ohledu na dobu použitelnosti a výši ocenění. Další výjimku představuje také ruční nářadí a měřicí přístroje¹⁶, kdy hodnotová hranice je stanovena ve výši 40 000 Kč. V intervalu od 40 000 Kč do 80 000 Kč je pak majetek evidován v rámci drobného dlouhodobého hmotného

¹⁵ Ve ŠA se jedná především o muzeální předměty.

¹⁶ Jedná se o ruční nářadí a přístroje, které jsou evidované a spravované výdejnou komunálního nářadí nebo půjčovnou nářadí.

majetku. U technického zhodnocení došlo rovněž počínaje rokem 2021 k navýšení hodnotové hranice, a to na 80 000 Kč za jedno účetní období.

Dlouhodobý majetek se ve firmě ŠA pořizuje nejčastěji formou koupě. Jak v případě pořízení, tak v případě technického zhodnocení je proces účtování naprosto analogický. Nejprve musí být v systému EBP¹⁷ vystaven investiční objednávací návrh, který následně musí projít procesem schvalování. Poté, co je schválen vedoucím odborného útvaru, který objednávací návrh vystavil, a útvarem controllingu, se dostane na útvar FRA/2. Zde dochází ke kontrole správnosti účetních údajů. Následně je majetku přiřazeno číslo nedokončené investice, kdy v této chvíli dochází k propojení se systémem SAP. V rámci tohoto čísla se pak shromažďují veškeré náklady, které jsou spojené s pořízením nového majetku. V dalším kroku se objednávací návrh dostává na oddělení nákupu, které vystaví nákupní objednávku. Následuje dodání majetku, fakturace a samotné předání majetku do užívání, kdy je nutné, aby objednavatel v systému EBP vystavil aktivační protokol. V závěrečném kroku útvar FRA/2 provede v systému SAP aktivaci (popřípadě doaktivaci = technické zhodnocení) dlouhodobého majetku, kterému je v případě aktivace přiřazeno nové inventární číslo. Majetek poté každoročně podléhá procesu inventarizace.

Odpisování majetku je započato od data aktivace, kdy se ve společnosti ŠA používají odpisy lineární. Odpisy se určují na základě odpisového plánu. Při stanovení doby životnosti se vychází z tzv. třídníku dlouhodobého majetku, ve kterém je pro každou kategorii majetku tato doba stanovena. Uplatněn je zároveň princip odpisování do výše 100 % vstupní ceny. V případě drobného dlouhodobého hmotného majetku dochází k jednorázovému odpisu v okamžiku zařazení do užívání¹⁸.

Evidence dlouhodobého majetku ve ŠA je zajištěna pomocí inventárních karet¹⁹, kde je majetek veden na základě přiřazeného inventárního čísla, které je zároveň uvedeno i na inventárním štítku, kterým musí být viditelně označen daný majetkový

¹⁷ Nákupní systém podniku

¹⁸ Společnost ŠA eviduje tento majetek na inventárních kartách stejně jako ostatní dlouhodobý majetek, a to i přesto, že je majetek odepsán jednorázově v okamžiku zařazení do užívání. Jedná se o metodické rozhodnutí ŠA, kdy stanovená hladina významnosti (hmotné předměty se vstupní cenou nad 20 000 Kč jsou pořizovány investičně) je zakotvena v Handbuchi (manuálu) VW.

¹⁹ Vzor inventární karty dlouhodobého majetku ve ŠA – viz příloha 4 a 5

předmět. Uživatelé, kteří jsou vedeni jako odpovědné osoby za majetek, musí vždy neprodleně útvaru FRA/2 nahlásit změny týkající se umístění či uživatele. Pokud dochází ke změně nákladového střediska v rámci společnosti, je nutné, aby uživatel vystavil žádost o převod v aplikaci DANA²⁰.

Vystavení žádosti v aplikaci DANA probíhá i v případě vyřazení dlouhodobého majetku, kdy je nutné, aby vlastník dlouhodobého majetku (uživatel), který žádost vystavuje, měl potřebné oprávnění. Samotný schvalovací proces následně probíhá v systému EBP. Pro plynulost procesu je nutné, aby uživatel doložil veškeré potřebné dokumenty. Například v případě prodeje se musí doložit faktura a odesílací list, při vyřazení darem pak darovací smlouva, v případě ztráty/krádeže protokol vystavený Policií ČR či škodový protokol vystavený ve ŠA, při šrotaci musí být doložena potvrzená žádost vytištěná z aplikace DANA. Tuto žádost dokládá odborný útvar, který ji musí nechat potvrdit od firmy, která šrotaci provedla. Pouze firmy, které mají oprávnění pro nakládání a likvidaci odpadů, mohou šrotaci provést. Na konci celého procesu je majetek útvarem FRA/2 vyřazen v systému SAP z účetní evidence.

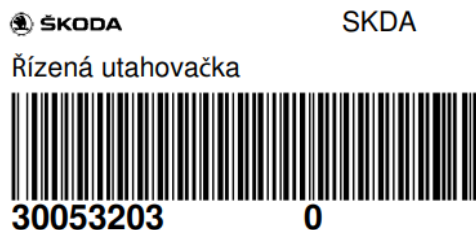
3.3 Inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve ŠKODA AUTO a.s.

Inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku představuje pro společnost ŠA velice náročný proces, kdy prvotní přípravy jsou zahájeny již v průběhu května a celý proces je ukončen v lednu následujícího roku. Náročnost je spojena především s velkým množstvím dlouhodobého majetku, kterým společnost disponuje. V roce 2021 bylo do inventury zapojeno kolem 500 nákladových středisek a počet položek majetku podléhajících inventuře se pohyboval kolem 125 000 kusů. Tato hodnota však každoročně roste. V roce 2022 se jednalo již o cca 131 400 položek dlouhodobého majetku.

Inventarizovaný majetek lze rozdělit na majetek snímáný mobilním terminálem, služební vozy, majetek, který je prostřednictvím sestav odesílán elektronicky mimo ŠA, a majetek, který je součástí tiskových sestav. Významná část majetku podléhá automatizované inventuře, která probíhá pomocí mobilních zařízení (čteček), a to formou načítání čárových kódů, které jsou vytištěné na etiketách (štítcích)

²⁰ Elektronická aplikace na vyřazování dlouhodobého majetku

vylepených na majetku. Za správné vylepení těchto etiket odpovídá uživatel (majitel) dlouhodobého majetku.

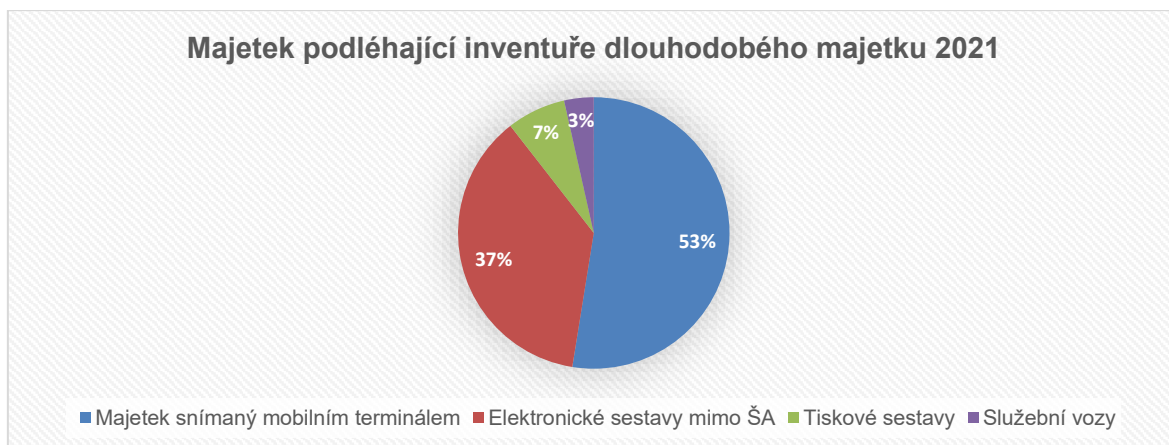

Zdroj: (Interní materiály ŠKODA AUTO a.s., 2022)

Obr. 2 Etiketa dlouhodobého majetku

Inventura služebních vozů probíhá elektronicky, a to prostřednictvím systému EBP. Elektronické odesílání sestav mimo ŠA se týká zapůjčeného majetku u dodavatelů (speciálního náradí), za který nese zodpovědnost útvar nákupu. Součástí tiskových sestav jsou pozemky, palety, které obíhají mezi společnostmi ŠA a dodavateli²¹, speciální náradí u dodavatelů, za které zodpovídá samo středisko, které náradí zapůjčilo dodavatelům, a majetek, který je vedený ve vedlejší evidenci. Jedná se o tzv. A-evidenci a F-evidenci. V obou případech jde o předměty bez inventárního čísla, kdy si nákladová střediska sama zažádala o jejich evidenci, aby byl majetek pod kontrolou. V rámci A-evidencí se eviduje majetek, který nedosáhl hranice 20 000 Kč v případě hmotného majetku a 80 000 Kč v případě nehmotného majetku, a nebyl tak pořízen investičně. Ve společnosti ŠA nákladová střediska využívají pouze možnost evidence hmotného majetku. Jedná se především o muzeální předměty. V F-evidenci je majetek, který je součástí investičních celků, ale je schopen pracovat i samostatně. Může se jednat například o počítač, který řídí lisovací zařízení.

²¹ Palety, které se nacházejí pouze ve společnosti ŠA, a nekolují mezi společnostmi a dodavateli, se inventují pomocí mobilního terminálu.

Obr. 3 Majetek podléhající inventuře dlouhodobého majetku 2021

V roce 2021 došlo ke změně mobilních zařízení používaných pro automatizovanou inventuru dlouhodobého majetku, kdy došlo zároveň k přechodu ze systému Windows na systém Android. Oba tyto typy čtecích zařízení mají jak silné, tak slabé stránky:

Tab. 3 Silné a slabé stránky nových a starých čteček

<u>Nový typ čteček²²</u>	<u>Starý typ čteček²³</u>
+	
Vysoká kapacita baterie	Možnost snímání čárových kódů ihned po přihlášení
Snadnější přihlašování – uživatelské jméno voleno z nabídky, nutné zadat pouze heslo	Možnost snímání čárových kódů pomocí tlačítka uprostřed mobilního terminálu a dále pak pomocí dvou tlačítek na bocích
Vysoká citlivost obrazovky	
Kvalitnější snímání čárových kódů (i méně čitelných)	
Rychlý přenos dat z a do systému SAP	
Přenos dat z a do systému SAP realizován pomocí WIFI	
Značná podobnost s dotykovými mobilními telefony	

²² Vzor nového typu čteček – viz příloha 6

²³ Vzor starého typu čteček – viz příloha 7

<u>Nový typ čteček²²</u>	<u>Starý typ čteček²³</u>
-	
Možnost snímání čárových kódů až po navolení volby „zpracování“ ²⁴	Nízká kapacita baterie
Snímání pouze pomocí dvou tlačítek na bocích mobilního terminálu	Složitější přihlašování – nutno zadat uživatelské jméno i heslo
	Nižší citlivost obrazovky
	Pomalý přenos dat z/do systému SAP
	Přenos dat z a do systému SAP realizován pomocí dokovací stanice – nutná instalace aplikace Windows Mobile do počítače, nestabilní připojení

Z výše zmíněného je patrné, že přechod na nový typ čteček byl pro společnost velice přínosný a představoval zvýšení komfortu pro uživatele a dále pak zrychlení celého procesu zpracování dat.

Příprava inventarizace

Jak již bylo zmíněno v úvodu kapitoly, proces inventarizace je ve společnosti ŠA velice náročný. Přípravy musí být tedy velice precizní, aby následně mohla samotná inventura proběhnout dle stanoveného plánu. Celý proces je blíže specifikován v rámci vnitropodnikových dokumentů společnosti.

V samotném počátku procesu dochází k oslovování vedoucích pracovníků jednotlivých hospodářských středisek²⁵, kteří musí nahlásit osoby, které budou odpovědné za provedení inventury dlouhodobého majetku v daných střediscích.

Poté, co jsou veškeré odpovědné osoby nahlášeny, je zahájena tvorba předběžného časového harmonogramu automatizovaných inventur, kdy samotný proces zjišťování skutečného stavu majetku je rozvržen na 5 týdnů. V roce 2021 byla automatizovaná inventura dlouhodobého majetku zahájena 11. 10. a ukončena byla 12. 11. V rámci harmonogramu je nutné zahrnout všechna nákladová střediska,

²⁴ Někteří uživatelé, kteří se nezúčastnili školení práce se čtečkou či si nepřečetli uživatelskou příručku, nevěděli, jakým způsobem začít snímat čárové kódy z majetku.

²⁵ Hospodářská střediska se následně člení na jednotlivá nákladová střediska.

kteřá vlastní dlouhodobý majetek, který podléhá automatizované inventuře. Tato střediska jsou následně přiřazena k jednotlivým mobilním terminálům a jsou rozřazena do jednotlivých bloků. Množství dlouhodobého majetku, které jednotlivá nákladová střediska vlastní, následně ovlivňuje počet dní, který bude poskytnut jednotlivým blokům k provedení inventury.

Číslo čtečky	KT 2021	41		41		41		41		41		42		42		42		42		42		43		43		43		43		44		44		44		44		45		45		45		Odpovědná osoba za HS
		po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá			
2		2238																																										
Oblast	Počet DM																																											
ABC	1111	1350																																										
	1112	325																																										
	1115	22																																										
	1125	5																																										
	1128	536																																										
DE	2222	3																																										
	2223	36																																										
	2225	64																																										
	2227	6																																										
	2228	11																																										
H	3333	34																																										
HA	3344	156																																										
	3345	82																																										
	3346	201																																										
	3348	46																																										
	3349	4																																										
Celk. počet inv. čísel	2881																																											

Zdroj: Upraveno dle (Interní materiály ŠKODA AUTO a.s., 2021)

Obr. 4 Časový harmonogram automatizovaných inventur

Po sestavení harmonogramů pro jednotlivé mobilní terminály jsou zaslány e-maily nahlášeným odpovědným osobám, které musejí do určeného data harmonogram odsouhlasit, popřípadě zaslat požadavky na úpravy. Kromě toho jsou tito lidé zároveň vyzváni, aby zaslali seznam osob, které budou provádět samotnou inventuru dlouhodobého majetku pomocí mobilního terminálu. Těmto osobám je následně přiděleno uživatelské jméno a heslo, které slouží k autorizaci do čtečky. Tyto přístupové údaje jsou poté koncem září zaslány jednotlivým uživatelům e-mailem.

Mimo to musejí odpovědné osoby samy zkoordinovat, kdo a kdy v rámci jejich bloku bude mít k dispozici čtečku a zároveň, kdo čtečku na útvaru FRA/2 vyzvedne, a kdo ji následně ve stanovený datum vrátí zpět.

Vedoucí pracovníci, kteří nahláší odpovědné osoby, zvolené odpovědné osoby a zároveň i nahlášené osoby, které budou provádět inventuru dlouhodobého majetku, jsou součástí inventarizační komise. Vzniká tedy hned několik dílčích inventarizačních komisí, kdy každý blok inventury v harmonogramu zastupuje jedna

dílčí komise. Hlavní inventarizační komise, která zastřešuje ty dílčí, je složena z pracovníků útvaru FRA/2.

Všem nahlášeným uživatelům je umožněno zúčastnit se školení, kde jsou blíže seznámeni s průběhem inventur a mohou si zároveň vyzkoušet práci s mobilním terminálem. Mimo to jsou na internetovém portále ŠA zveřejněny také podklady k průběhu inventur, ze kterých mohou uživatelé čerpat informace.

Před zahájením jednotlivých inventur je dále zapotřebí otestovat funkčnost mobilních terminálů, aby následně nedocházelo k chybám. S přechodem na nový typ čteček v roce 2021, bylo identifikováno několik nedostatků, a to ve fázi testování a zároveň i během inventur. Jednalo se například o:

- nezobrazení hladiny baterie čtečky,
- nezobrazení uživatele, který majetek načel,
- nezobrazení budovy, kde se majetek nachází²⁶,
- nutnost opakovaného přihlášení do čtečky,
- nefunkčnost přenosu poznámek zapsaných uživateli ve čtečce do systému SAP,
- nefunkčnost propojení čtečky se systémem SAP pomocí WIFI v pobočných závodech²⁷.

Takto zjištěné nedostatky je vždy nutné neprodleně nahlásit na IT oddělení, která provedou opravu a zajistí tak, aby se takovéto problémy v následující inventuře již neopakovaly.

Inventura dlouhodobého majetku se ve společnosti ŠA provádí každoročně dle účetního stavu k 1. 10. Po tomto datu je hodnotově finálně poupraven časový harmonogram pro automatizovanou inventuru. Ze systému SAP je do excelu importován veškerý dlouhodobý majetek se stavem k 1. 10., který bude podléhat inventuře. Následně musí být majetek roztríděn na:

²⁶ Uživatelé viděli v mobilním terminálu pouze místnost, kde se majetek nachází. To byl problém především pro Aramark (poskytovatel stravovacích služeb), který poskytuje své služby v rámci závodu v Mladé Boleslavi na několika místech, a tedy v rámci několika budov. Bylo tedy složitější identifikovat majetek, pokud byla ve čtečce uvedena pouze místnost (např. „kuchyň“).

²⁷ V tomto případě se jednalo o značný problém, neboť nebylo možné provést tzv. „dosnání“, kdy pracovník z útvaru FRA/2 v polovině inventur dojíždí do pobočného závodu v Kvasinech, aby provedl zálohu do systému SAP (pobočný závod musí zinventovat velké množství majetku, a proto je nutné data zálohovat, aby nedošlo k jejich možné ztrátě), a následně do čtečky nahrál již pouze majetek, který je potřeba nasnímat. Bez oprávněné WIFI nebylo možné zálohu ani zpětné nahrání dat provést.

- majetek, který bude nahrán do mobilních terminálů,
- služební vozy,
- nářadí u dodavatelů, za které má odpovědnost útvar nákupu,
- pozemky,
- palety,
- nářadí u dodavatelů, za které zodpovídá samo středisko, které nářadí zapůjčilo.

Zároveň je ze systému SAP samostatně vygenerován i seznam majetku, který je součástí A-evidence a F-evidence.

V systému SAP dochází následně k předpřípravě seznamu služebních vozů a k zakládání jednotlivých inventur pro majetek, který bude inventován pomocí mobilních zařízení. Počet založených inventur ve ŠA se každoročně pohybuje mezi 50 až 60 inventurami. Při jejich tvorbě se vychází z údajů uvedených v časových harmonogramech pro jednotlivé čtečky, kdy každá inventura představuje jeden blok. Do jednoho bloku inventury tedy spadá dlouhodobý majetek několika nákladových středisek, která do bloku v rámci harmonogramu spadají. Poté je nutné v systému SAP ke každé z vytvořených inventur přiřadit uživatele mobilních terminálů (uživatelské jméno + heslo), aby se následně do čtečky mohli autorizovat. Nakonec jsou do jednotlivých čteček nahrány ty inventury, které proběhnou dle harmonogramu jako první.

Před zahájením inventur by měly odpovědné osoby provést kontrolu kmenových dat majetku, kdy se musí zaměřit především na to, zda souhlasí umístění, uživatel zodpovědný za daný majetek, či zda je na majetku vylepen čitelný štítek s čárovým kódem. Pokud zjistí, že došlo ke změně umístění či uživatele, musí neprodleně před 1. 10. požádat útvar FRA/2 o provedení změn. Pokud dojde k zjištění, že je štítek poničen a nebude ho tak možné nasnímat, je nutné požádat o tisk náhradního.

Inventura dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Inventura služebních vozů probíhá od roku 2020 elektronickým schvalováním, a to prostřednictvím systému EBP. Tato inventura se spouští každoročně první týden v říjnu po ukončení účetní uzávěrky za září a trvá až do konce tohoto měsíce. Uživatelům, kteří na sebe mají evidovaný služební vůz, je ze systému SAP odeslán do systému EBP požadavek na odsouhlasení, kde uživatelé vidí detaily o svém

voze²⁸. Zároveň jim je vygenerován automatický e-mail s instrukcemi a odkazem do systému EBP.

V případě nářadí u dodavatelů, za které má odpovědnost útvar nákupu, jsou veškeré vygenerované podklady zasílány k odsouhlasení dodavatelům pomocí internetového portálu CVTOOLS. Pouze v tomto případě se jedná o inventarizaci průběžnou. Dodavatelé provedou fyzickou inventuru a odsouhlasí, že se u nich majetek opravdu nachází. Toto odsouhlasení mohou dodavatelé zasílat až do června následujícího roku.

Tiskové sestavy²⁹ jsou rozeslány v excelu e-mailem nahlášeným odpovědným osobám, které si vyberou a odsouhlasí majetek náležící středisku, za které zodpovídají. Následně musí být sestavy vytištěny a vedoucí pracovník nákladového střediska musí odsouhlasit, že se účetní stav dlouhodobého majetku uvedený v sestavách shoduje se stavem fyzickým. Pozemky jsou odsouhlasovány pomocí dokladové inventury, která se provádí na základě listů vlastnictví, kdy se srovnávají účetní záznamy s údaji, které jsou uvedené v katastru nemovitostí. Veškeré potvrzené tiskové sestavy jsou následně odevzdány odpovědné osobě za proces inventarizace z útvaru FRA/2, a to nejpozději do termínu, který je stanoven pro konec automatizované inventury.

Automatizované inventuře dlouhodobého majetku je každoročně vyhrazeno 5 týdnů, kdy je stejně jako inventura služebních vozů zahájena až po dokončení účetní uzávěrky za měsíc září. Uživatelé si dle časového harmonogramu zapůjčují mobilní terminál, pomocí kterého provádí fyzickou inventuru, kdy snímají čárové kódy na etiketě, která musí být vylepena na příslušném majetku³⁰. Po nasnímání majetku existují 4 statusy, kterými může být majetek označen:

- „P“ – potvrzeno
- „R“ – rozdíl
- „N“ – nový majetek
- „Z“ – ztráta

²⁸ Jedná se např. o SPZ vozidla, inventární číslo, název či nákladové středisko, kde je služební vůz evidován.

²⁹ Pozemky, palety, které obíhají mezi společnostmi ŠA a dodavateli, speciální nářadí u dodavatelů, které je mimo kompetenci útvaru nákupu, A-evidence a F-evidence.

³⁰ Výjimku představuje například nehmotný majetek (např. software) či drobné předměty, kdy v tomto případě může být etiketa vylepena na kartě majetku.

V případě statusu „P“ byl majetek nalezen a nasnímán na očekávaném středisku a potvrdí se tak stav vedený v účetnictví.

Status „R“ znamená, že majetek je součástí inventurního bloku, který je nahrán ve čtečce, avšak byl načten na rozdílném nákladovém středisku a nesouhlasí tak data uvedená v účetnictví. Nákladová střediska mohou majetek načíst se statusem „R“ účelně, kdy na základě dat z inventury lze provést převod na nové nákladové středisko, či omylem, kdy si uživatel například zapomněl ve čtečce přepnout nákladové středisko, či se při výběru nákladového střediska spletl.

Status „N“ získá majetek, který není součástí inventury, která je nahrána ve čtečce. Jedná se tedy o případ, kdy uživatel nasnímá majetek, který náleží jinému nákladovému středisku, které je součástí odlišného inventurního bloku. Dále se může jednat o případ, kdy uživatel nasnímá štítek majetku, který je ale již deaktivovaný. Poslední zmíněná skutečnost značí, že odpovědný uživatel štítek řádně nevylepil na příslušný dlouhodobý majetek i přesto, že to byla jeho povinnost, neboť v opačném případě by byl štítek zlikvidován ihned po vyřazení majetku.

Statusem „Z“ je označen veškerý majetek před zahájením samotného snímání. Po dokončení snímání může tento status zůstat majetku hned v několik případech. Nejčastěji se jedná o skutečnost, kdy je majetek v době inventury mimo ŠA³¹. Uživatel musí takovýto případ řádně doložit například interním sdělením, protokolem o předání do opravy či odesílacím listem, kdy daný dokument je následně vložen jako příloha do systému SAP jako zdůvodnění výsledku inventury daného majetku. Dále může být majetek vyřazen v průběhu konání inventury. V takovémto případě se pak do přílohy k majetku vkládá číslo žádosti o vyřazení, které je uvedeno v aplikaci DANA. Kromě výše zmíněných skutečností se může rovněž jednat o vznik manka.

Aby došlo k zamezení načtení majetku, který je aktivován až po 1. 10., a nepodléhá tak inventuře v daném roce, jsou příslušné štítky nově aktivovaného majetku uživatelům poskytovány až po ukončení inventury dlouhodobého majetku.

V průběhu každé inventury je možné, a v případě velkého množství majetku také doporučené, aby si uživatelé chodili pravidelně zálohovat data, kdy dochází k jejich exportu z mobilního terminálu přímo do systému SAP. Poté, kdy nějaký blok

³¹ Majetek může být například na opravě, na kalibraci, v zahraničí, na výstavě.

dokončí svou inventuru, jsou veškerá data exportována do systému SAP a následně dochází k přehrání nasnímaných dat ve čtečce inventurním blokem, který následuje dle časového harmonogramu.

V rámci inventur probíhá též namátková fyzická inventura dlouhodobého majetku, kdy je vybráno několik nákladových středisek. Ta jsou předem informována a uživatelé v tomto případě musejí pomocí mobilního terminálu načítat majetek až za přítomnosti pracovníků z útvaru FRA/2.

Během inventur a následně i v období po jejich dokončení se řeší nejasnosti spojené s majetkem, který byl načten se statusem „R“, „N“ či „Z“. Odpovědným osobám jsou zasílány e-maily s požadavkem o zaslání vyjasnění a případných potřebných dokumentů.

Inventarizační rozdíly

V případě, že dojde po zpracování výsledků inventury dlouhodobého majetku k zjištění, že existuje rozdíl mezi účetním stavem a hodnotami zjištěnými během inventur, jsou zjištěné rozdíly zaslány odpovědným osobám e-mailem pro podání vysvětlení.

Pokud se jedná o inventarizační rozdíl, který vznikl v důsledku účetní chyby³², je takováto chyba ihned odstraněna a následně se postupuje tak, jako by žádný rozdíl nevznikl.

Pokud by byl zjištěn přebytek, musela by odpovědná osoba za inventuru doložit útvaru FRA/2 způsob pořízení a kvalifikovaný odhad pořizovací hodnoty. Následně by byl majetek převzat do evidence dlouhodobého majetku. Takovýto inventarizační rozdíl se však ve společnosti ŠA v případě dlouhodobého majetku téměř nevyskytuje.

Mnohem častějším inventarizačním rozdílem je manko. V tomto případě musí nákladové středisko, které je vlastníkem dlouhodobého majetku, doložit interní sdělení, ve kterém je uvedeno zdůvodnění vzniklého manka. V mnoha případech se jedná o likvidaci majetku bez dokladu či nedohledání majetku. Odpovědný zaměstnanec z útvaru FRA/2 následně vystaví „žádost na vyřazení dlouhodobého

³² Může se například jednat o situaci, kdy dojde k účetnímu vyřazení špatného majetku. Tato skutečnost může nastat ve chvíli, kdy pracovník, který majetek účetně vyřazuje, chybně uvede inventurní číslo majetku v systému SAP.

majetku mankem“ v systému DANA. Poté je majetek vyřazen z účetní evidence v systému SAP, kdy případná zůstatková cena se účtuje k tíži nákladového střediska, které bylo vlastníkem tohoto majetku.

Následná dokladová inventura

Společnost ŠA provádí inventuru dlouhodobého majetku dle účetního stavu k 1. 10. Je tedy nutné, aby následně došlo k zohlednění případných přírůstků či úbytků mezi zvoleným rozhodným dnem (1. 10.) a rozvahovým dnem (31. 12.). Z tohoto důvodu se provádí dokladová inventura konečných zůstatků kont hlavní knihy dle stavu k 31. 12., kam spadají rovněž investiční konta. Tato inventura se provádí každoročně v průběhu ledna.

Zvoleným členům inventarizační komise je zaslán z útvaru FRA požadavek na provedení dokladové inventury spolu s inventurním soupisem. Tyto osoby musí pomocí účetních dokladů a dalších písemností, které jsou věrohodné a mají potřebnou vypovídací schopnost, zjistit skutečný stav inventarizovaných položek k 31. 12. Následně musejí porovnat tento stav s účetním stavem k tomuto datu, který je uveden v zaslaném inventurním soupisu. Poté je nutné, aby členové komise vyčíslili případné inventarizační rozdíly a zaznamenali je v inventurním soupisu. Zároveň v případě vzniku inventarizačního rozdílu prošetří komise důvod jeho vzniku a do inventurního soupisu uvede návrh na jeho vypořádání. Následně jsou vyplněné a podepsané inventurní soupisy zaslány útvaru FRA, který provede na jejich základě zaúčtování případných inventarizačních rozdílů.

Posouzení ocenění majetku

Neboť společnost ŠA sestavuje svoji účetní závěrku dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví, je pro posouzení správnosti ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku využíván standard IAS 36 „Snížení hodnoty aktiv“, kdy se porovnává účetní hodnota aktiva s jeho zpětně ziskatelnou hodnotu. Tato hodnota „představuje reálnou hodnotu sníženou o náklady prodeje³³ nebo hodnotu z užívání³⁴, je-li vyšší“ (ŠKODA AUTO a.s., 2022, str. 67).

³³ „Reálná hodnota snížená o náklady na prodej je částka, kterou lze získat z prodeje aktiva nebo peněžotvorné jednotky při transakci za obvyklých podmínek, mezi informovanými, ochotnými stranami, snížená o náklady prodeje“ (IAS 36).

³⁴ „Hodnota z užívání je současná hodnota budoucích peněžních toků, které se očekávají, že budou získány z aktiva nebo peněžotvorné jednotky“ (IAS 36).

Během zjišťování skutečného stavu majetku jsou uživatelé povinni zkontrolovat, zda se majetek stále užívá a je v provozuschopném stavu. Pokud dojde k zjištění, že se nějaký dlouhodobý majetek již v daném nákladovém středisku neužívá, musí být převeden na nové nákladové středisko, kde užíván je.

K tvorbě opravných položek ve společnosti ŠA dochází ve chvíli, kdy je dopředu známo, že nějaký majetek bude vyřazen, ale do konce roku nedošlo k dokončení procesu vyřazení. Dle stanovené metodiky se jedná pouze o případy, kdy dochází k vyřazení nad určitou hladinu významnosti stanovenou controllingem společnosti. Společnost tak činí z důvodu správného vykázání hodnoty majetku směrem do účetních výkazů. Pokud je na majetek vytvořena žádost na vyřazení a vyřazení nebylo provedeno do konce účetního období, společnost deklaruje, že pro majetek již nemá další využití a z toho důvodu vytvoří ve výši jeho zůstatkové ceny opravnou položku.

Správnost odpisového plánu se posuzuje v průběhu celého roku, a nikoliv na základě provedené inventarizace. Ve fázi pořízení je dlouhodobý majetek zařazen do vybrané třídy majetku, kdy mu je automaticky přiřazena i životnost, která náleží dané třídě. Pokud však nákladové středisko vyhodnotí, že by životnost měla být kratší či delší, musí od výrobce doložit certifikát, kde bude uvedena skutečná životnost majetku. Na základě tohoto dokumentu může následně dojít ke změně odpisového plánu.

Archivace

Veškeré dokumenty spojené s procesem inventarizace jsou ve společnosti ŠA archivovány po dobu 15 let.

3.4 Identifikace problematických míst a návrhy na zlepšení

V rámci této kapitoly bakalářské práce budou identifikována problematická místa v celkovém procesu inventarizace ve společnosti ŠA a současně s tím budou předloženy návrhy, které by mohly celý proces zjednodušit. Veškerá problematická místa a návrhy na zlepšení vyplývají ze zjištění, která byla učiněna na základě procesu inventarizace dlouhodobého majetku ve společnosti ŠA v roce 2021.

Příprava inventarizace

V průběhu příprav dochází často k tomu, že uživatelé, kteří jsou zvoleni jako odpovědné osoby za proces inventarizace, neustále kontaktují útvar FRA/2 s otázkami, kde naleznou registr majetku pro inventuru daného roku. Řešením by mohlo být vložení odkazu, kde se příslušný registr nachází, na úvodní stranu intranetu společnosti ŠA nebo do prvotního e-mailu. Tento e-mail se zasílá odpovědným osobám a obsahuje časový harmonogram na schválení a požadavek na zaslání seznamu osob, které budou provádět samotnou inventuru dlouhodobého majetku pomocí mobilního terminálu. Zároveň by bylo vhodné přímo na intranetu či v e-mailu uvést přesné datum, kdy bude registr zveřejněn. Mimo to by součástí prvotního e-mailu mělo být i upřesnění (mapa), kde se nachází kancelář odpovědného pracovníka za proces inventarizace z útvaru FRA/2, neboť právě kvůli inventarizaci má tento pracovník odlišnou kancelář než zbytek pracovníků útvaru FRA/2. Velmi často poté dochází k tomu, že osoby zodpovědné za provedení inventur nemohou danou kancelář nalézt.

V souvislosti s požadavkem ohledně zaslání seznamu osob, které budou provádět automatizovanou inventuru pomocí mobilního terminálu, by bylo vhodnější a časově méně náročně, kdyby byl vytvořen určitý sdílený soubor ve formě excelového souboru, do kterého by měly přístup odpovědné osoby. Zde by mohly zapisovat jména osob, které budou zodpovědné za načítání majetku, spolu s dalšími potřebnými informacemi pro vygenerování přístupových údajů do mobilního terminálu. Takovýto soubor by mohl být sdílen například pomocí cloudového úložiště OneDrive, kdy by mohl být v jednu chvíli otevřen více uživateli najednou. Odkaz by byl posílán odpovědným osobám rovněž v prvotním e-mailu. V důsledku toho by nebylo nutné, aby byl požadovaný seznam osob zasílán e-mailem, kdy by následně odpovědný pracovník z útvaru FRA/2 musel veškeré osoby zapisovat do excelového souboru.

	A	B	C	D	E	F	G
1	Příjmení	Jméno	Útvar	Nákl. stř.	Osobní číslo	DZC	Email
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							

Obr. 5 Vzhled sdíleného souboru pro zaznamenávání osob, které budou provádět automatizovanou inventuru

Sdílený soubor by obsahoval několik listů, které by byly označeny číslem čtečky. Odpovědné osoby by si zvolily číslo čtečky, které jim bylo přiděleno, a následně by uvedly potřebné údaje (viz obr. 5).

Další časově náročnou činností představuje následné rozesílání přístupových údajů do čteček nahlášeným osobám, kdy musí být individuálně rozesláno kolem 300 e-mailů. Zde by byl přínosný určitý způsob robotizace, kdy by odpovědný pracovník z útvaru FRA/2 zadal údaje (DZC = uživatelské jméno, heslo, e-mail) do systému SAP, odkud by poté bylo možné jednotlivým uživatelům rozeslat předdefinovaný e-mail, kde by se do určených polí doplňovaly každému uživateli jeho přístupové údaje.

Během příprav inventarizace by bylo možné mnohem více využívat i pomoc stážistů, kteří by mohli ušetřit čas odpovědným pracovníkům. Stážisté, jakožto nekmenoví pracovníci společnosti, nemohou provádět samotnou automatizovanou inventuru, kdy je majetek načítán pomocí mobilních terminálů. Mohli by však před zahájením inventur provádět kontrolu správnosti umístění, zodpovědného uživatele či vylepení čitelného štítku.

Jakožto problematické místo lze identifikovat skutečnost, že obvykle nedochází k rotaci členů inventarizační komise. Odpovědné osoby a zároveň i osoby, které provádějí automatizovanou inventuru pomocí čteček jsou každoročně stejné, a ke změně dochází jen ve chvíli, když někdo ze společnosti ŠA odejde, či přejde na nové nákladové středisko. Zároveň načítání majetku může být svěřeno jakémukoliv kmenovému zaměstnanci. Tedy i osoba, která je na kartě majetku uvedena jako

odpovědný uživatel za majetek, může inventuru provádět. I přesto, že stálost členů inventarizační komise přináší společnosti značné zjednodušení při zaškolování členů inventarizačních komisí, se může jednat o problém, neboť členové komise se mohou dopouštět při inventurách neustále stejných chyb a společnost tuto skutečnost nemusí včas odhalit. Takový výsledek inventarizace nemusí být vždy průkazný.

Čtečky (mobilní terminály)

Každoročně dochází k nárůstu počtu položek dlouhodobého majetku, který podléhá automatizované inventuře. Do budoucna tedy bude nutné, aby společnost pořídila více čteček, aby mohla inventura probíhat dle stanoveného časového harmonogramu. Meziročně se jedná o nárůst kolem 3 000 položek, kdy počet položek přiřazených na jednu čtečku se v průměru pohybuje právě kolem 3 000 položek. Do budoucna bude tedy potřeba při takovémto vývoji minimálně jednou za dva roky poříditi jednu novou čtečku.

Během inventur se stává, že si uživatelé zapomenou změnit nákladové středisko, či si navolí správné nákladové středisko, ale následně omylem načtou majetek, který náleží jinému nákladovému středisku³⁵, které je rovněž v nabídce ve čtečce. V takovém případě je majetek nasnímán se statusem R a odpovědní uživatelé musí následně zasílat vysvětlení, proč byl majetek s tímto statusem načten. Možným řešením by bylo vložení varovné hlášky do čtečky, kdy při načtení majetku jiného nákladového střediska by čtečka uživatele upozornila, že právě načtl majetek, který je evidován na jiném nákladovém středisku. Součástí hlášky by byla rovněž otázka, zda chce uživatel tento majetek opravdu zaznamenat či nikoliv³⁶. Tímto způsobem by si uživatel svoji chybu uvědomil a nemuselo by následně docházet k vyjasňování takto načteného majetku.

Dalším případem, kdy by bylo vhodné zavést do čtečky varovnou hlášku je situace, kdy se do čtečky nahrává nová inventura, a tím dochází k přehrání dat předchozího inventurního bloku. V minulosti došlo k situaci, kdy pracovník odpovědný za proces inventarizace z útvaru FRA/2 přehrál nasnímaná neexportovaná data novým

³⁵ Může se tak stát například v případě, kdy se v jedné místnosti nachází majetek více nákladových středisek.

³⁶ Majetek může být se statusem R nasnímán účelně v případě, kdy uživatel chce daný majetek na základě výsledků z inventury převést na nové nákladové středisko.

inventurním blokem. Tím došlo ke ztrátě nasnímaných dat a původní inventura se musela provádět celá znovu. V případě, že by data původní inventury nebyla exportována do SAPU, nahlásila by čtečka hlášku typu: „Do systému SAP nebyla exportována nasnímaná data. Opravdu chcete importovat novou inventuru?“. Tímto způsobem by došlo k zamezení případné ztráty neexportovaných dat.

SAP systém

Určitá možná vylepšení, která by ulehčila práci pracovníkům, kteří následně zpracovávají data získaná automatizovanou inventurou, byla identifikována také v případě systému SAP. Prvním z nich je možný proklik z inventurního soupisu přes inventární číslo na kartu dlouhodobého majetku. Dalším vylepšením je možnost označení majetku, který byl na základě provedené inventury vyhodnocen jako manko, určitým příznakem (zaškrtačací pole), aby byl následně snadněji identifikovatelný.³⁷

Dalším možným vylepšením je možnost vkládání e-mailů, ve kterých odpovědné osoby zdůvodňují výsledky inventury, jako přílohu k jednotlivým majetkům v rámci inventurního soupisu. V současné chvíli lze vkládat například dokumenty ve Wordu, Powerpointu, Excelu, PDF soubory nebo obrázky ve formátu GIF či JPEG, nikoliv však e-mail. Jedinou možností je nyní tedy využití nástroje Výstřižky, kdy se e-mail do příloh vloží ve formě výstřižku obrazovky (formát GIF či JPEG) nebo jako PDF. Díky této možnosti by tak nebylo nutné vytvářet výstřižky či soubory PDF, neboť by bylo možné vkládat celou e-mailovou korespondenci týkající se vyjasnění výsledků inventury.

Etikety (štítky)

V případě etiket lze jako problematické místo identifikovat skutečnost, kdy odpovědní uživatelé neoznačí dlouhodobý majetek příslušným štítkem. Etikety si pro ulehčení inventury například shromažďují v deskách, což je ale v rozporu se stanovenou vnitropodnikovou směrnicí. Z inventurních soupisů lze pak takovéto situace odhalit na základě přesného času načtení majetku, kdy je načteno několik majetků během několika sekund. Řešením tohoto problému by mohly být častější namátkové kontroly majetku v průběhu roku, kdy by vybraná nákladová střediska

³⁷ Oba tyto návrhy, které byly navrženy autorkou bakalářské práce, byly již ve společnosti ŠKODA AUTO a.s. aplikovány do praxe.

umožnila pracovníkům z útvaru FRA/2 provést kontrolu, zda je majetek označen řádně vylepeným štítkem. I v tomto případě by bylo možné, aby tuto činnost vykonávali praktikanti.

U nehmotného majetku a drobných předmětů je možné štítek vylepit na kartu dlouhodobého majetku. V takovémto případě se občas stává, že je majetek již účetně i fyzicky vyřazen, ale odpovědní uživatelé zapomenou zároveň zlikvidovat i kartu majetku společně s vylepenou etiketou. Při následném nasnímání tedy majetek načtou se statusem N. V této situaci by řešením mohlo být zasílání automatického e-mailu, kde by byl uživatel upozorněn, že v důsledku vyřazení majetku je nutné daný štítek zlikvidovat. Takovýto e-mail by byl automaticky vygenerován systémem SAP a byl by zasílán pouze při vyřazení dlouhodobého majetku, který by spadal do předdefinovaných tříd, u kterých existuje možnost výlepu etikety na kartu majetku.

Závěr

Inventarizační práce jsou nedílnou součástí přípravných prací účetní uzávěrky v každé účetní jednotce, kdy povinnost inventarizovat majetek a závazky je dána účetní legislativou. Jedná se o jeden ze základních kontrolních metodických prvků účetnictví, díky kterému je zajištěna věcná správnost účetního systému a reálnost ocenění. Mimo jiné se na ni dá nahlížet jako na příležitost k identifikaci problematických oblastí stávajících firemních procesů a zároveň může napomoci k dalšímu rozvoji podniku.

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek má téměř pro každý podnikatelský subjekt značný význam. Mnoho podnikatelů by se bez tohoto majetku při výkonu své podnikatelské činnosti neobešlo. Je tedy velice důležité, aby byl tento majetek, stejně jako i všechna ostatní aktiva, každoročně určitým způsobem kontrolován a docházelo tak k ověřování jeho skutečného stavu a správnosti ocenění. Prostředek, který účetní jednotce umožňuje veškeré tyto skutečnosti provést, je právě inventarizace.

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení současného stavu inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve společnosti ŠKODA AUTO a.s. Závěry bakalářské práce potvrdily, že společnost ŠKODA AUTO a.s. má vypracovanou kvalitní vnitropodnikovou inventarizační směrnici přizpůsobenou potřebám společnosti, ve které přesně vymezuje metodiku a průběh inventarizačního procesu. V rámci příprav dochází k vytvoření a zaškolení inventarizačních komisí, tvorbě časových harmonogramů inventur, zasílání přístupových údajů do mobilních terminálů, testování těchto terminálů, tvorbě tištěných a elektronických sestav a dále pak k zakládání jednotlivých inventurních bloků v systému SAP.

Inventura ve společnosti ŠKODA AUTO a.s. se každoročně provádí dle účetních stavů k 1. 10., kdy téměř veškerý majetek je podroben fyzické inventuře. Výjimku představují pouze pozemky, které jsou odsouhlasovány dokladovou inventurou. Velké množství majetku podléhá automatizované fyzické inventuře, která je realizována pomocí mobilních terminálů a etiket s čárovým kódem, které musí být, až na výjimky, vylepeny na příslušném dlouhodobém majetku. Většina dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku je zaznamenávána do

elektronického inventurního soupisu v rámci systému SAP. Pouze v případě tiskových sestav má inventurní soupis papírovou podobu. Ve společnosti je každoročně zjištěno několik inventarizačních rozdílů ve formě manka, kdy nejčastějším důvodem je likvidace majetku bez dokladu či nedohledání majetku. Každoročně dochází také k dokladové inventuře konečných zůstatků kont hlavní knihy dle stavu k 31. 12., a to z důvodu zohlednění případných přírůstků či úbytků mezi rozhodným a rozvahovým dnem. Doba archivace inventarizačních dokumentů je ve společnosti stanovena na 15 let.

K tvorbě opravných položek dochází u majetku, který má být vyřazen a jeho zůstatková cena dosahuje hladiny významnosti stanovené controllíngem, ale do konce roku není dokončen proces vyřazení.

Praktická část bakalářské práce pomohla identifikovat problematická místa ve spojitosti s přípravou inventarizace, mobilními terminály, systémem SAP a etiketami a dala podněty pro návrhy na zlepšení procesu inventarizace ve společnosti ŠKODA AUTO a.s.

V rámci problematických míst bylo zjištěno, že ve společnosti nedochází k rotaci členů inventarizační komise a zároveň jejím členem může být i osoba zainteresovaná na prováděné inventarizaci. Z tohoto důvodu tedy není zcela zajištěna vysoká spolehlivost procesu. Druhá problematická oblast byla identifikována u etiket, kterými musí být dle vnitropodnikové směrnice, až na výjimky, označen každý majetek, jemuž bylo přiděleno inventární číslo. Čas od času se stává, že odpovědní uživatelé příslušnou etiketu na majetek nevylepí, aby si následně ulehčili samotnou inventuru. Tento problém odhalila skutečnost, že během několika sekund bylo elektronicky nasnímáno velké množství položek dlouhodobého majetku, a přitom bylo zřejmé, že inventarizační komise nemohla v tak krátké době fyzicky na pracovišti obejít a nasnímat etikety takového množství majetku.

V souvislosti s etiketami dochází občas také k problému, kdy uživatel vlastní majetek, který může mít dle vnitřních předpisů etiketu vylepenou na kartě dlouhodobého majetku. V tomto případě se může stát, že po účetním a fyzickém vyřazení nedojde zároveň k likvidaci příslušné karty majetku společně s vylepenou

etiketou. Uživatel v průběhu následné inventury tedy danou etiketu nasnímá i přesto, že se daný majetek již ve společnosti nenachází.

Určitou nutností do budoucna bude rovněž rozšiřování počtu mobilních terminálů, neboť meziročně dochází k neustálému nárůstu množství položek dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, které podléhají automatizované inventuře.

Návrhy na zlepšení, které byly v práci identifikovány, by mohly celý proces inventarizace ve společnosti ŠKODA AUTO a.s. značně ulehčit. V rámci fáze příprav bylo zjištěno, že je nutné zajistit vyšší informovanost osob odpovědných za proces inventarizace. V této fázi by se také mohlo snížit množství zasílaných e-mailů, kdy při sběru informací o uživatelích pro vygenerování přístupových údajů do čteček, by bylo možné využívat určitou formu sdíleného souboru. Další časovou úsporu by zajistila robotizace následného rozesílání e-mailů s těmito údaji.

V souvislosti se zavedením nové technologie v rámci mobilních terminálů bylo možné identifikovat jak nedostatky, tak návrhy na zlepšení. V případě nedostatků se jednalo především o absenci potřebných údajů či nefunkčnost při komunikaci se systémem SAP v pobočných závodech společnosti. Stanovená vylepšení souvisí především s možností zobrazování určitých varovných hlášek, které by následně mohly zajistit rychlejší dokončení inventur či zamezit možnost ztráty neexportovaných dat.

Některé návrhy autorky bakalářské práce na vylepšení procesu inventarizace byly již ve společnosti ŠKODA AUTO a.s. aplikovány do praxe. Jedná se o určitá ulehčení procesu v rámci systému SAP. Prvním z nich je zavedený proklik z inventurních sestav přes inventární číslo na kartu dlouhodobého majetku, kdy již není potřeba přecházet na jinou transakci a následně zadávat inventární číslo pro otevření karty majetku. Druhým je pak možnost viditelně v inventurních soupisech označit majetek, který byl vyhodnocen jako manko.

Proces inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku si ve společnosti ŠKODA AUTO a.s. prošel za poslední roky značným vývojem. Před rokem 2014 byla inventura dlouhodobého majetku odsouhlasována pouze pomocí tiskových sestav. Následně však došlo k její automatizaci a ve spojitosti s tím se začaly využívat mobilní terminály. Tato čtecí zařízení podléhají rovněž neustálému vývoji, a proto došlo v roce 2021 k přechodu na nový typ čteček. Společnost je tedy

otevřena různým možnostem, které by proces inventarizace dokázaly vylepšit a zároveň ulehčit.

Seznam literatury

BARTŮŠKOVÁ, Zuzana. Opravné položky – účetně i daňově. *DAUČ* [online]. Praha: Wolters Kluwer ČR, © 2022, 29. 7. 2020 [cit. 2022-08-08]. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/clanky/8971/opravne-polozky-ucetne-i-danove>

BĚHOUNEK, Pavel. Daňové odpisy 2022 / 2023. *Běhounkovi – daně a vzdělání* [online]. Praha: Běhounkovi, 2022, 04.10.2022 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://www.behounek.eu/l/odpisovany-majetek/>

BOKŠOVÁ, Jiřina. *Účetní výkazy pod lupou I.: Základy účetního výkaznictví*. 1. vyd. Praha: Linde Praha a.s., 2013. ISBN 978-80-720-1-921-2.

BOKŠOVÁ, Jiřina a Monika RANDÁKOVÁ. Proces věcné kontroly majetku a závazků k datu účetní závěrky. *Účetnictví*. Praha: Svaz účetních České republiky, 2021, **2021**(12), 10-19. ISSN 0139-5661.

BORDER, Sheila. The three “D”s of fixed asset accounting: Dos, Don’ts, and Details. *Wipfli* [online]. Wisconsin: Wipfli LLP, © 2022, Aug 26, 2019 [cit. 2022-08-05]. Dostupné z: <https://www.wipfli.com/insights/articles/aa-the-three-ds-of-fixed-asset-accounting-dos-donts-and-details>

CARDOVÁ, Zdenka a Jindřich CARDA. Inventarizace hmotného a nehmotného majetku. *Daně, účetnictví, právo, práce a mzdy pro profesionály* [online]. Praha: Verlag Dashöfer, Copyright © 1997 - 2022, 16.11.2015 [cit. 2022-09-16]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/inventarizace-hmotneho-a-nehmotneho-majetku-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EqmLEXz6WHmyMlveITsb5wU/>

Český účetní standard pro podnikatele č. 007 „Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob“.

Český účetní standard pro podnikatele č. 022 „Postup v účetnictví a při inventarizaci majetku a závazků při převodech majetku státu na jiné osoby“.

HRYZLÁKOVÁ, Eliška. 6. lekce – Inventarizace dlouhodobého majetku. *Inventarizace majetku a závazků v příspěvkové organizaci* [online]. Praha: Verlag Dashöfer, Copyright © 1997 - 2022, 20.4.2018 [cit. 2022-09-28]. Dostupné z: <https://www.ucetnictvino.cz/oncimz/onb/33/6-lekce-inventarizace-dlouhodobeho-majetku-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EkThrZMY4iesV105ov6VP3STrtdCexS59A/>

Interní materiály ŠKODA AUTO a. s. Mladá Boleslav: ŠKODA AUTO a. s., 2021.

Interní materiály ŠKODA AUTO a. s. Mladá Boleslav: ŠKODA AUTO a. s., 2022.

Interpretace NÚR I-39 „Inventarizační rozdíly u zásob a dlouhodobého majetku“.

KRÁLOVÁ, Magdalena a Miroslav HEJRET. *Zákon o účetnictví s komentářem: s účinností od 1.1.2022*. Druhé vydání. Praha: Grada Publishing, 2022. ISBN 978-80-271-3598-1.

MARTINOVIČOVÁ, Dana, Miloš KONEČNÝ a Jan VAVŘINA. *Úvod do podnikové ekonomiky. 2.*, aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-2034-5.

MARTÍNKOVÁ, Michaela. Inventarizace – na co bychom neměli zapomenout?. *Portál POHODA* [online]. Jihlava: STORMWARE, Copyright © 2022, 9. 11. 2016 [cit. 2022-09-24]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/inventarizace-%E2%80%93-na-co-bychom-nemeli-zapomenout/>

Mezinárodní účetní standard IAS 36 „Snížení hodnoty aktiv“.

NOVÁKOVÁ, Tatiana. Jak se vypořádat s inventarizací a inventurou. *DReport: Zprávy o daních, účetnictví, právu a technologiích* [online]. Praha: Deloitte, © 2022, 20.1.2022 [cit. 2022-09-03]. Dostupné z: <https://www.dreport.cz/blog/jak-se-vyporadat-s-inventarizaci-a-inventurou/>

NOVOTNÝ, Pavel. *Účetnictví pro úplné začátečníky*. 16. vydání. Praha: Grada Publishing, 2022. ISBN 978-80-271-3597-4.

PILAŘOVÁ, Ivana. Inventarizace majetku a závazků v daňových a účetních souvislostech. *Daně, účetnictví, právo, práce a mzdy pro profesionály* [online]. Praha: Verlag Dashöfer, Copyright © 1997 - 2022, 17.8.2020 [cit. 2022-09-16]. Dostupné z: https://www.du.cz/33/inventarizace-majetku-a-zavazku-v-danovych-a-ucetnich-souvislostech-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EI54E-oLLgx_RmUsfGJb5uA/

PILÁTOVÁ, Jana. *Účtová osnova, České účetní standardy, postupy účtování pro podnikatele*. 3. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2021. ISBN 978-80-7554-310-3.

POKORNÁ, Lenka. Změny v oblasti nehmotného majetku od roku 2021. *Podnikatel.cz* [online]. Praha: Internet Info, © 1997 – 2022, 17. 2. 2021a

[cit. 2022-08-04]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/zmeny-v-oblasti-nehmotneho-majetku-od-roku-2021/>

POKORNÁ, Lenka. Co je to technické zhodnocení hmotného majetku?. *Podnikatel.cz* [online]. Praha: Internet Info, Copyright © 1997 – 2022, 15. 2. 2021b [cit. 2022-08-14]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/co-je-to-technicke-zhodnoceni-hmotneho-majetku/>

PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019. ISBN 978-80-7554-219-9.

SKÁLOVÁ, Jana, Anna SUKOVÁ a KOLEKTIV. *Podvojně účetnictví 2022*. 28. vydání. Praha: Grada Publishing, 2022. ISBN 978-80-271-3595-0.

SVOBODOVÁ, Jaroslava. *Inventarizace: praktický průvodce*. 8. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2018a. ISBN 978-80-7554-124-6.

SVOBODOVÁ, Jaroslava. Inventarizace majetku a závazků. *Škola profi* [online]. Praha: Verlag Dashöfer, Copyright © 1997 - 2022, 22.5.2018b [cit. 2022-09-15]. Dostupné z: <https://www.skolaprofi.cz/33/inventarizace-majetku-a-zavazku-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EgBSmd4Gpq0agfc70ZdHZs4/>

ŠKODA AUTO A.S. Tvoříme budoucnost již 125 let. *ŠKODA AUTO Česká republika* [online]. Mladá Boleslav, © ŠKODA AUTO a.s. 2022, 2020 [cit. 2022-10-24]. Dostupné z: <https://www.skoda-auto.cz/o-spolecnosti/historie>

ŠKODA AUTO A.S. Výroční zpráva 2021. *ŠKODA Storyboard* [online]. Mladá Boleslav, © ŠKODA AUTO a.s. 2022, 2022 [cit. 2022-10-24]. Dostupné z: <https://cdn.skoda-storyboard.com/2022/03/220322-SKODA-AUTO-Vyrocnizprava-2021-1.pdf>

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-3184-6.

Vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků.

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Seznam obrázků a tabulek

Seznam obrázků

Obr. 1 Vzor vyplněného inventurního soupisu – Stavby	23
Obr. 2 Etiketa dlouhodobého majetku	35
Obr. 3 Majetek podléhající inventuře dlouhodobého majetku 2021	36
Obr. 4 Časový harmonogram automatizovaných inventur.....	38
Obr. 5 Vzhled sdíleného souboru pro zaznamenávání osob, které budou provádět automatizovanou inventuru	47

Seznam tabulek

Tab. 1 Oceňování DHM a DNM k datu účetní závěrky – opravné položky	14
Tab. 2 Přehled norem vztahujících se k procesu inventarizace.....	20
Tab. 3 Silné a slabé stránky nových a starých čteček	36

Seznam příloh

Příloha 1 Vzor inventární karty dlouhodobého majetku	60
Příloha 2 Obecné náležitosti vnitropodnikové inventarizační směrnice	61
Příloha 3 Obecné náležitosti inventurního soupisu.....	62
Příloha 4 Vzor inventární karty dlouhodobého majetku ve ŠA	63
Příloha 5 Vzor inventární karty dlouhodobého majetku ve ŠA, kmenová data v systému SAP	64
Příloha 6 Nový typ čteček.....	67
Příloha 7 Starý typ čteček	68

Příloha 1 Vzor inventární karty dlouhodobého majetku

INVENTÁRNÍ KARTA							
DLOUHODOBÉHO MAJETKU				Inventární číslo:		18IM00026	
Název firmy	Firma XY			Název DM	Pracovní stroj		
Datum pořízení	05.10.2018			Způsob pořízení	Koupě		
Datum zařazení	05.10.2018			Vstupní cena	355 000 Kč		
Datum vyřazení				Způsob vyřazení			
Způsob daňového odpisování	Rovnoměrný			Odpisová daňová skupina	2		
Způsob účetního odpisování	Lineární - 5 let			Technické zhodnocení	125 000 Kč 23.01.2021		
		Daňové odpisy			Účetní odpisy		
Číslo řádku	Rok	Vstupní cena	Daňový odpis	Zůstatková cena	Vstupní cena	Účetní odpis	Zůstatková cena
1	2018	355 000,00	39 050,00	315 950,00	355 000,00	11 833,33	343 166,67
2	2019	355 000,00	78 988,00	236 962,00	355 000,00	71 000,00	272 166,67
3	2020	355 000,00	78 988,00	157 974,00	355 000,00	71 000,00	201 166,67
4	2021	480 000,00	96 000,00	186 974,00	480 000,00	112 666,67	213 500,00
5	2022	480 000,00	96 000,00	90 974,00	480 000,00	116 454,54	97 045,46
6	2023	480 000,00	90 974,00	0,00	480 000,00	97 045,46	0,00

Příloha 2 Obecné náležitosti vnitropodnikové inventarizační směrnice

Dle Svobodové (2018a) by vnitropodniková inventarizační směrnice měla obsahovat zejména následující:

- vymezení předmětu a rozsahu inventarizace,
- stanovení orgánů zodpovědných za inventarizaci (způsob zřizování inventarizačních komisí, pravidla jmenování jejích členů, povinnosti a pravomoci členů, zaškolení členů inventarizační komise),
- stanovení termínů jednotlivých inventur,
- stanovení časového harmonogramu prací,
- stanovení způsobu zjišťování skutečného stavu majetku a závazků,
- určení způsobu záznamu zjištěných údajů do inventurních soupisů,
- určení způsobu zhodnocení výsledků inventarizace,
- stanovení způsobu úschovy účetních dokumentů spojených s inventarizací.

Příloha 3 Obecné náležitosti inventurního soupisu

Dle § 30 odst. 7 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, musí inventurní soupisy obsahovat:

- skutečnosti zjištěné na základě provedení fyzické či dokladové inventury k jednoznačnému určení zjištěného majetku a závazků,
- podpis osoby, která je odpovědná za provedení inventury,
- podpis osoby, která je odpovědná za zjištění potřebných skutečností,
- způsob zjišťování skutečnosti – pomocí dokladové či fyzické (např. počítáním, měřením, vážením apod.) inventury,
- ocenění majetku a závazků k rozvahovému dni či k rozhodnému dni v případě periodické inventarizace,
- ocenění majetku ke dni ukončení inventury či k rozhodnému dni v případě průběžné inventarizace,
- den, ke kterému se sestavuje účetní závěrka,
- rozhodný den – pouze v případě, že byl tento den účetní jednotkou stanoven,
- okamžik zahájení a ukončení inventury.

Příloha 4 Vzor inventární karty dlouhodobého majetku ve ŠA

K A R T A I M	
Inventarní číslo	30053203-0
<hr/>	
Vseobecná data	
Oznacení:	Řízená utahovačka
Prirazení účtu:	022.02 Stroje a zařízení výrobní a pracovní
Trída:	4140 Ostatní stroje a zařízení pro strojírenskou výrobu
Puv.invent.císlo:	45999-043
Vyrobní číslo:	3997
Typ:	FT-100
Dodavatel:	
Vyrobce:	Stahlmetal, s. r. o.
Puvod.rok porizení:	2022
Puvodní hodnota:	0,00
Učetní informace	
Datum aktivace:	01.11.2022
Datum deaktivace:	
Datum prirustku:	01.11.2022
Období prirustku:	2022 / 011
Dan.odpis.skupina:	3-32
SKP číslo:	CPA282218

Zdroj: (Interní materiály ŠKODA AUTO a.s., 2022)

Příloha 5 Vzor inventární karty dlouhodobého majetku ve ŠA, kmenová data v systému SAP

Zobrazení IM: Kmen.data

Hodnoty IM Nový výpočet hodnot

Majetek 30053203 0 Řízená utahovačka
Třída IM 4140 Ost.SaZ strojírenské Účetní okruh SKDA

Základní data Účetní informace Časově závislá data Ostatní data Pojištění Odpisové parametry

Všeobecná data

Označení Řízená utahovačka

Text hlav.číslo IM s CNC

Nalezení účtu 022.02 Stroje a zařízení výrobní a pracovní

Sériové číslo 3997

Inventár.číslo 45999-043

Množství 0,000

Vedení historie

Inventura

Posl.inventura dne Zahnutí IM do invent.seznamu

Pozn.k invent.

Atributy archivace

Archivace Nerelevantní pro archivaci

Pobídky / Dotace Neexistuje pobídka / dotace

Zdroj: (Interní materiály ŠKODA AUTO a.s., 2022)

Zobrazení IM: Kmen.data

Hodnoty IM Nový výpočet hodnot

Majetek 30053203 0 Řízená utahovačka
Třída IM 4140 Ost.SaZ strojírenské Účetní okruh SKDA

Základní data Účetní informace Časově závislá data Ostatní data Pojištění Odpisové parametry

Informace o účtování

Aktivace dne 01.11.2022 Deaktivace dne

Prv.přř. dne 01.11.2022

Rok přírůstku 2022 011

Přřazení

Klasifik.pojem 2 3-32 Ostatní zdvihací, manipulační,

Důvod investice 08 Nespecifikováno

Nadřazené číslo IM CPA282218 Ostatní zdvihací, manipulační, nakládací nebo vykl

Celní informace

Kód dle celního sazebníku

Data o vyřazení

K vyřazení

Číslo vyřidovací komise 0

Rok žádosti o vyřazení DM

Číslo žádosti vyř.majetku 0

Zdroj: (Interní materiály ŠKODA AUTO a.s., 2022)

Zobrazení IM: Kmen.data

Hodnoty IM Nový výpočet hodnot

Majetek 30053203 0 Řízená utahovačka
Třída IM 4140 Ost.SaZ strojírenské Účetní okruh SKDA

Základní data Účetní informace Časově závislá data Ostatní data Pojištění Odpisové parametry

Interval od 01.01.1900 až do 31.12.9999

Nákl.středisko 9999 Uebernahmekostenstel
Odpovědné nákl.stř.

Závod XX Pseudo závod pro migraci
Umístění SKL
Místnost E3-H3
Kf.vicesm.pr 1,00

Daší interval

Jméno uživatele Mkschová Pavla
Stát umístění CZ

Zdroj: (Interní materiály ŠKODA AUTO a.s., 2022)

Zobrazení IM: Kmen.data

Hodnoty IM Nový výpočet hodnot

Majetek 30053203 0 Řízená utahovačka
Třída IM 4140 Ost.SaZ strojírenské Účetní okruh SKDA

Základní data Účetní informace Časově závislá data Ostatní data Pojištění Odpisové parametry

Původ

Dodavatel
Výrobce Stahlmetal, s. r. o.
 IM koupen nový
 Koupen jako použitý
Stát původu CZ Česká republika
Označení typu FT-100

Původní IM 80095767 0 Přír.dne 04.12.2019
Pův.rok pořízení 2022
Původní hodnota 0,00 CZK

Zdroj: (Interní materiály ŠKODA AUTO a.s., 2022)

Zobrazení IM: Kmen.data

Hodnoty IM Nový výpočet hodnot

Majetek 30053203 0 Řízená utahovačka
Třída IM 4140 Ost.SaZ strojírenské Účetní okruh SKDA

Základní data Účetní informace Časově závislá data Ostatní data Pojištění Odpisové parametry

Pojištění

Dr. IM Pojištění investičního majetku

Číslo smlouvy
Začát.

Index.řada 00002 Stroje a zařízení (R/2 - 002)

Zákl.hodn. 236.300.544,00 CZK Man.poj.hodn.
FYear Change

Manuál.hodnota 0,00 CZK za
Akt.pojist.hod. 513.774.095,00 CZK za 2020

Zdroj: (Interní materiály ŠKODA AUTO a.s., 2022)

Zobrazení IM: Kmen.data

Hodnoty IM Nový výpočet hodnot

Majetek 30053203 0 Řízená utahovačka
Třída IM 4140 Ost.SaZ strojírenské Účetní okruh SKDA

Základní data Účetní informace Časově závislá data Ostatní data Pojištění Odpisové parametry

Ocenění

Deakt	Č..	Odpisová oblast	OdKl	DobaŽiv	Obd	Zač.norm....
☐	01	Účet.odpisy	ZZ06	6		001.01.2022
☐	15	Daň.odpisy	XL63	10		001.01.2022
☐	16	Daň.odpisy	XL63	10		001.01.2022
☐	34	IAS.odpisy	ZZ06	6		001.01.2022
☐	35	IAS.odp.EUR	ZIAS	6		001.11.2022
☐	37	Porsche odp.	ZZ10	15		401.01.2022
☐	38	Porsche odp.	ZZ10	15		401.01.2022
☐	44	IAS.odpisy	ZZ06	6		001.01.2022
☐	61	Účet.odp.EUR	ZLIN	6		001.11.2022
☐	71	Účet.odp.PM	ZZ06	6		001.01.2022

Údaj 1 Od 10

Zdroj: (Interní materiály, ŠKODA AUTO a.s., 2022)

Příloha 6 Nový typ čteček

Příloha 7 Starý typ čteček

ANOTAČNÍ ZÁZNAM

AUTOR	Pavla Mikschová		
STUDIJNÍ PROGRAM/OBOR/SPECIALIZACE	Specializace Finanční řízení		
NÁZEV PRÁCE	Inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve ŠKODA AUTO a.s.		
VEDOUCÍ PRÁCE	doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D.		
KATEDRA	KFU - Katedra financí a účetnictví	ROK ODEVZDÁNÍ	2022
POČET STRAN	70		
POČET OBRÁZKŮ	5		
POČET TABULEK	3		
POČET PŘÍLOH	7		
STRUČNÝ POPIS	<p>Bakalářská práce je zaměřena na proces inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve společnosti ŠKODA AUTO a.s. Cílem práce je zhodnocení současného stavu inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve ŠKODA AUTO a.s.</p> <p>Teoretická část se věnuje dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku dle české účetní legislativy. Pozornost je věnována jeho vymezení, členění, oceňování a životnímu cyklu. Následně je definován samotný proces inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku dle české účetní legislativy.</p> <p>Praktická část se detailně zabývá procesem inventarizace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve společnosti ŠKODA AUTO a.s. V závěru praktické části jsou identifikovány vybrané problematické oblasti a návrhy na zlepšení tohoto procesu.</p>		
KLÍČOVÁ SLOVA	inventarizace, dlouhodobý majetek, dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý nehmotný majetek		

ANNOTATION

AUTHOR	Pavla Mikschová		
FIELD	Specialization Financial Management		
THESIS TITLE	Inventory of Tangible and Intangible Fixed Assets in ŠKODA AUTO a.s.		
SUPERVISOR	doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D.		
DEPARTMENT	KFU - Department of Finance and Accounting	YEAR	2022
NUMBER OF PAGES	70		
NUMBER OF PICTURES	5		
NUMBER OF TABLES	3		
NUMBER OF APPENDICES	7		
SUMMARY	<p>The bachelor's thesis focuses on the process of inventory of tangible and intangible fixed assets in ŠKODA AUTO a.s. The aim of the thesis is to evaluate the current state of inventory of tangible and intangible fixed assets in ŠKODA AUTO a.s.</p> <p>The theoretical part deals with tangible and intangible fixed assets according to Czech accounting legislation. Attention is paid to its definition, division, valuation and life cycle. Subsequently, the process of inventory of tangible and intangible fixed assets is defined according to Czech accounting legislation.</p> <p>The practical part deals in detail with the process of inventory of tangible and intangible fixed assets in ŠKODA AUTO a.s. At the end of the practical part, selected problematic areas and suggestions for improving this process are identified.</p>		
KEY WORDS	inventory, fixed assets, tangible fixed assets, intangible fixed assets		